

"LIETUVIS" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienuose Valstijose.....\$2.00
Kanadoje ir Meksikoje.....2.50
Kitose viešpatystėse.....3.00
Prenumerata apmokama iš vieno. Prenumeratos me-
las skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujųjų Metų.
Apspausdinti kainos klausia laišku. Viena adresas:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In the United States.....\$2.00
Canada and Mexico.....2.50
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application. Address
all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Nr. 19

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 10 d. GEGUZIO (MAY), 1912 m.

Metai XXI

POLITIŠKOS ŽINIOS.

JUNGTTINIAI VALSČIAI.

Republikonų partijos kandidatai prezidento vietai, būvęs prezidentas Roosevelt ir dabartinis Taft, važinėja po visokias valstijas, agituojami už save, girdami save, o peikdami savo konkurentą. Kartais, kad priešą pažeminti ir vienas, ir kitas išvelka privatus reikalus, apskelbia net privatus konkurentui rašytus laiškus. Ir vienas, ir kitas kovoj toji vartoja netinkamą ginklą norinčiam visą tautą atstovauti. Tokia nepatinkanti kova pradeda daugeliui nepatikti. Net republikonų partijoj atsiranda vis daugiau žmonių, nenorinčių nė vieno, nė kito besisulaukio kandidato; daugelis mano, jog būtų geriau atvesti abiejų pusių kandidatų generališkoj partijos konvencijoj, kuri atsisbų birželio mėnesį, o jį vietoj patastyti kitą, kuris nesiskaito ir per tai nespėjo dar susitersti. Tokia išveža gal būtų geriausia, bet nežinia, ar partijų reikalus prižiūrinti politikieriai tam pri-tars.

Rinkimuose pasiuntinių į generališką konvenciją Illinois valstijoj ir Pensilvanijoj laimėjo Roosevelt, išrinkta konvencijon daugiau jį remiančių atstovų, bet Massachusetts valstijoj, kur Roosevelt tikėjosi rasti daugiau pasekėjų, apsirinko: toj valstijoj Taft gavo suvirsum 3 tūkstančius daugiau balsų, bet delegatų generališkoj konvencijon išrinkta po lygiai. Roosevelt, matydamas, kad Taft toj valstijoj gavo daugiau balsų, apreiškė, jog nenori kandiduoti, bet išrinkti delegatai atsaikė, jog nenori Tafto ir generališkoj konvencijoj už jį nebalsuos, bet balsuos už Rooseveltą.

Taigi dabar vis dar nežinoma, kas republikoniskos partijos bus kandidatu pastatytas prezidento vietai. Demokratų partija is tos suirutės republikonų partijoj galėtų pasinaudoti, jaigu būtų geriau suorganizuota; bet ir toj partijoj tvarkos nėra. Ir demokratų partijoj politikieriai taip jau eina, kaip ir žymesniejie republikonų partijos stulpai—Taft ir Roosevelt.

RUSIJA.

Dėl darbininkų skerdynių Le-na Co. aukso kasylose, Sibierijoj, daugely vietų Rusijoj darbininkai pakėlė streikus; Peterburge darbininkai ir studentai kėlė protesto demonstracijas dėl tų nekaltų žmonių skerdynių. Ant Peterburgo gatvių buvo minių susirėmimai. Suimta paskui keli tūkstančiai darbininkų ir studentų. Namuose neistiekimų žmonių daryta kratos. Ir dūmų klauzimas tų skerdynių buvo pakeltas, pareikalauta valdžios išaiškinimo, dėl ko tų skerdynės atsitiko, kas jās pagimdė. Daugelis atstovų kaltina valdžios tarnus, kad jie, norėdami pasigerinti kompanijai, tyčia suprovokavo darbininkus, kad turėtų progą juos nugalzinti ir, nugalzdinus, padaryti nuolankesniais kompanijai.

Skerdynės tos atsitiko vietoj vadinamoj Bodaibo. Streikas tas užgimė mėnesis atgal, todėl tvarkos dabojimui atsuntė čia rotą careivių, kuriuos pavėdė žandarų oficeriai Treščenko, jau savo provokacijoms atsizymėjusiam Niz-ne Novgorode ir Kamience Po-olskame. Tasai suarežavo streiką vedėjus. 3000 darbininkų ejo rašyti paleisti suimtus. Žandarų oficerias Treščenko išvėdė ka-reivius ir prisistatius darbinin-cams 166 žingsnius, pasiuntė du sargybinius apreikšti, kad necitų určiau, nes karėvliams bus pa-tepta šaudyti. Pirmininės darbi-ninkų eilės sustojo, bet užpaki-niai, nežinodami kas atsitiko, atumė pirmininius priešakin. Ap-krickio inžinierius Tulčinski, iš-veigimui kraujo praliejimo, so-

ko prie darbininkų, norėdamas sulaikyti, bet Treščenko liepė ka-reiviams šaudyti. Žmonės sugu-lė ant žemės, tarp užmuštų at-sigulė ri inžinierius Tulčinski. Kareiviai šaudė į bėgančius. Už-mušta ir pašauta 500 žmonių, už-mušta ir vienas sargybinių; in-žinierius Tulčinski išliko neuž-gautas. Neįstabu, jeigu tas sker-dynės laikraštis "Reč" sulygina su nelaimė patikusia laivą "Ti-tanic", randa tik tam skirtumą, kad "Titanic" negalėjo žinoti, kur susitiks su ledų kalnais, Badaibo gi skerdynės pagimdė žandarų rotmistras Treščenko, gerai žino-damas ką daro.

Is Peterburgo siūncia komisiją ištirti tą atsitikimą; darbiečiai dūmų reikalauja, kad tyrinėto-jų komisijon būtų išrinkti ir du-mos atstovai, nes valdžios tyri-nėjimui netiki: kadangi valdžios atstovai tas skerdynės pagimdė, tai jos tyrinėtojai visą kaltę su-verstą ant darbininkų sprando. Vietiniai valdininkai tą ir mē-gina jau daryti. Sibierijos at-stovas dūmų gavo telegramą, jog ton vieton, kur skerdynės atsit-i-ko, gabenama akmenys ir sto-ros lazdos, parodymai, buk dar-bininkai buvo užpuolikai. Laik-raštis "Reč" sako, kad pakol is Peterburgo atkaks tyri-nėtojai, Treščenko ir kompani-ja gali kalnus akmenų sukranti, nes jų visur yra, iš girių gali vežimus lazdy atgabenti. Bet tas dar nerodo, kad darbininkai tuos primityvius ginklus prieš gerai apginkluotus karėvius bu-tų vartoję.

MEKSIKO.

Pereitą savaitę daugely vietų Meksikoje buvo kruvini mu-siai revoliucionierių su preziden-to Madero kariuomene. Veik vi-suose mušiuose prezidento ka-riūnenė likosi sumušta. Buvo pakeltas klausimas, ar ne geriau būtų, jeigu nuraminimui krašto dabartinis prezidentas Madero nuo savo vietos pasitrauktų, bet jis apreiškė, jog to nepadarys, nors revoliucionieriai ir sosti-gai paimtų. Tasyk jis žada pasi-traukti į kalnus ir ginti savo valdžią, nes jį Meksikos žmonės jį jo rankas sudėjo. Bet matyt ne visi gyventojai tą valdžią jį jo rankas sudėjo, nes šiaurinės valstijos prieš jo valdžią pasi-kėlė. Ir pirma žmonės savo bal-sais prezidentu išrinko Diazą, o prieš jo valdžią Madero šiauriose žmonės sukelė ir privertė Di-azą pasitraukti.

Dabar revoliucionieriai Meksiko prezidentu apšauka Gomezą. Washingtonan atkako pasiunti-niai abiejų prezidentų: Madero atsiuntė Senorą Culero, o Gome-z—Palikarpą Ruedą, kuris mē-gina Washingtono valdininkus pertikrinti, kad Jungtinių valstijų valdžia pripažintų tuometinio prezidento Gomezo revoliucio-nierius už karą vedančią pusę. Gomezo pasiuntinys užtikrina, jog revoliucionieriai įstengia tvarką užlaikyti ir apginti nuo skriaudų svetimų kraštų piliečius. Užtai pasiuntinys Madero skel-bia visai ką kitą. Tas stengiasi įkalbėti, jog revoliucionieriai lai-kosi tik aplinkines Chihuahua, jog revoliucionierių valdžia ne-gali nuo skriaudų apginti sve-tintaučius, jis ne savo pasekėjų suvaldyti negali, todėl jie degina kaimus ir plėšia viską. Buk ypač amerikonų gyvastys yra pavojuje.

Katros pusės pasiuntinys kal-ba teisybę, sunku pasakyti, bet greičiausia ir vienas, ir kitas at-stovas prasišlenka su teisybe. Gal revoliucionierių vadovai savo žmonių suvaldyti negali, bet iki šiol ir prezidento Madero valdžią krašto nuraminti nestengia, o šiauriose revoliucionieriai, ro-dosi, jog viršų paėmė. Todėl didelė Meksikos respublika gali pasidalinti į dvi mažas, jeigu Madero generalai neįstengs re-voliucionierių vadovus galutinai pergalėti.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Kovo 13 d. kovos su džiava draugijos komiteto posėdis nu-tarė maždaug gegužės 7 arba 8 d. suruošti "baltojo žiedelio dieną" Vilniuje. Leidimas iš gubernato-riaus jau gautas. Užsakyta 100.000 baltųjų gėlių. 700 žmo-nių ruošiasi tomis dienomis už-siimti baltojo žiedelio pardavi-nėjimu.

"Šaltinis."

Trečiadienį, balandžio 4 dieną, Vilniaus teismo rūmai svarstys žinomąją Joniškio bylą. Kaltina-mi: Sereikiškių dvarininkas Za-jackovskis, Joniškio palivarko nuomininkas Kozela ir 10 valstiečių lenkų. Kaltinimo liudi-ninkais šaukiami 7 kunigai lie-tuviai ir 13 valstiečių. Apgyni-mo liudininku, tarp kitų, šau-kiamas Vilniaus vyskupijos admi-nistratorius.

— Vilniaus —

Gardino vice-gubernatoriaus Stoliarovo sunus, gimnazistas, nušovė prieš keletą mėnesių sa-vo draugą Kiselevičių. Gardino apygardos teismo nario sunų Stoliarovo byla turėjo būti svar-stoma Gardino apygardos teisme. Tačiau, kad teismas būtų teisin-gesnis, dabar perkėlė tą bylą Vil-niaus apygardos teisman.

— Vilniaus —

Vilniaus medžiotojų draugija darė šiomis dienomis visuotinį metų susirinkimą. Susirinkimas nutarė, tarp kitko, intaisyti šie met Vilniuje medžioklės parodą. Toje parodoje bus išstatyta vi-sa, kas tik paliečia medžiojimą Lietuvoje: tam tikra literatūra, raštai apie medžiojimą, paveik-slai, medžiotojų ginklai, įvairūs prietaisai žvėrimis gaudyti, spą-stai, žolės, kuriomis maitinasi žvėrys, kuriai ir kiti šunės, me-džiotojų arkliai, ragai, kailiai. Be to, ketina drauge daryti ir žuvininkavimo parodą; tuo tik-šu draugija nutarė susitarti su žuvininkų draugija. Parodą ža-da atidaryti rugpjūčio pabaigoje, ar rugsėjo pradžioje.

— Vilniaus —

Lenkų "kultūros" knygynas jau treči metai stotasi savo kio-ską Lukiško pleciuje per muges ir parduoda pigias knygeles liaudžiai. Anais metais budavo ten-pat ir lietuvių knygynėlis iš Sla-pelienės knygyno. "Kur. Lit." praneša, kad šiometai per šv. Ka-zimiero mugę (tėis dienas) "Kul-tura" pardavusi 985 knygeles 104-iais vardais už 121 rubl. Kny-gelės parduotos, žinoma, dau-giausia pačios pigiosios, po ke-lias kapeikas. "K. L." rašo, jog kasmetai knygynui vis geriau se-kąsi mugėje pardavinėti.

— Vilniaus —

IS ŠVENČIONIŲ.

Švenčionių klebonas dekanas kun. Mačulskis, dėl lenkų intrigų atsisakė nuo vietos. Visokie len-ky šmeizimai ir skundai dvasi-ekajai ir svetiskajai valdžiai da-ėdė dekanui ligi gyvosios, ir jis palieka Švenčionis.

Kad kas nesakygtų, kad tais žodžiais lenkai neteisingai ir sun-čiai kaltinami, gali įsrodyti fak-tais, kaip lenkai "graužė" is sa-vo parapijos kun. Močulskį. Ne-minėsiu tų faktų ir skundų, kurie nors ir yra beveik visiems žinomi, net ir tiems, prieš kuriuos jie bu-vo daryti ir rašyti, bet nėra dar visai į aiškė išję, faminėsiu tik tuos dalykus, kurie yra žinomi jau visai, taip sakant, oficiali-kai.

Lenkininkai, pirma turėję pu-sę pridedamųjų pamaldų Šven-čionių bažnyčioje, paskui, bekel-didėlė Meksiko respublika gali pasidalinti į dvi mažas, jeigu Madero generalai neįstengs re-voliucionierių vadovus galutinai pergalėti.

ky kalba. Kadangi Švenčionių parapijoje lenkų nėra ištikrųjų nė trečdalis, todėl jiems sunku buvo gauti ką ir iš Michalkevičiaus. Matydami, nieko nepesą iš dvasiškiosios valdžios, lenkininkai, kurie visuomet kaltina lietuvius, kad šie įsieką teisybės iš sve-tiškosios valdžios, patys padavė vidaus dalykų ministerijai (svet-tykų dep.) skundą, kad jie esą skaudžiamai bažnyčioje, kad jie negauna tiek pamaldų lenkų ka-ba, kiek reikalaujas jų skaičius. 1911 metų vasaros pabaigoje Švenčionių ispraninkas gavo iš ministerijos paliepiną padaryti visos parapijos surašą, sužinoti, kiek yra išviso lietuvių ir kiek lenkų. Policija turėjo padaryti šitą darbą. Ir kas pasirodė? Po-licija lietuvių rado daug dau-giau, negu buvo parodęs pats kun. dekanas. Žinoma, lenkinin-kai nieko ir nelaimėjo, nes sky-zdamiesi, aiškiai pasakė netiesą.

Nieko negavė nei iš dvasiškios, nei iš svetiškosios valdžios, lenkininkai nutarė išnaudoti vys-kupijos valdytojo cirkuliarą apie pridedamųjų pamaldų tvarką bažnyčioje. Kiekvienam aišku, kad juo daugiau bus užrašyta, lenkai turės daugiau pa-maldų lenkų kalba. Dėl toso priežasties lenkai nutarė knuodangiausia prirašyti lenkų. Jie suorganizavo tam tikrą burelį žmonių, kurie emė važinėti po sodžius ir daryti surašus. I lie-tuvių sodžius, ypač kur žmonės labiau susipratę, tie surašinėtojai važinodavo tuomet, komet vyrų nebudavo namie, nes moters leng-viau pavykdavo jiems prikalbėti, arba sustodavo kur gale sodžiaus pas kamininką, arba taip kokioje ir pirkelėje ir surašydavo, kas no-ri pamaldų lenkiškai, kas lietu-viškai. Darant tokio būdu su-rašą, žinoma, kad daugumas vis "norėdavo" pamaldų lenkiškai. Kad geriau sektųsi rasti lenkų, tie ponai išsimeidavo iš kišenės kaž-kokį poperį ir rodydavo so-diečiams, sakydami, kad tą po-perį jiems yra davęs kun. Michal-kevičius ir liepęs Švenčionių pa-rapijoje surašyti, kas lenkas, kas lietuvis, nes, girdi, kun. Michal-kevičius, duodamas jiems tą po-perį su savo antspauda ir pa-rašų, sakęs, kad jis nepasitenkis lie-tuviais kunigais ir nenoris, kad jie darytų surašą. Tam pačiam rašte buvę įrašyta visiems, kur surašinėtojai nuvažiuoja, duoti arklių toliau važiuoti. Žmonės taip ir darė. Jie visiems liepė rašyti lenkais, grasindami: "Ne-sirašykite lietuviams, nes tie, ku-rie užsirašys lietuviams, bus pa-verti rusais. Tik vienas tėra tikras katalikų tikėjimas, tik vie-na "polska wiara" tėra "kato-likas". Beto, tie surašinėtojai pa-rapijonių akyse visai nepikindavo savo kunigus. Išgirdęs apie tai is savo parapijonių, kun. dekanas nuvažiavo pas vyskupijos valdytoją paklausti, ar jis tik-rai ingaliojęs tam tikrus žmones daryti surašą jo parapijoje. Kun. Michalkevičius griežtai pasakė, nieko nežings, apie juos, nieko ne-ingaliojęs ir jokių raštų neda-vas. Aišku, kad viską buvo pra-simane patys lenkai. Bet kun. Močulskis nieko jiems nesakė ir nekludė, duodamas, kad jų tas surašas nieko nesversiąs. Tačiau baigti daryti surašą jiems nebe-pavyko. Kaž-kaip sužinojo apie tai policija, sugaudė po sodžius neprasytus kunigų padėjėjus, su-statė protokolą ir išsiuntė go-bernatoriui. Is tų, kurie važinėjo po sodžius darydami surašą, ga-lima paminėti šiuos žymesniuos: 1) Dionizas Liubochański, kurpius is Švenčionių miesto, 2) Skripiskis, ukininkas is Samdu-rickės sodžiaus, 3) Antanas Tur-cinskis, ukininkas is Vigarų so-džiaus ir 4) Gužė, dvarininkas. Kaip aniems, taip ir dvarininkui Guzei pristavos sustatė protoko-lą su surašinėjamų parapijonių (apie Bočkinkus ir kitur).

Negalima sakyti, kad lenkų agitacija būtų likusi be vaisių. Kunigai, darydami savo parapijos surašą, užėjo nemaža vietų, kur lietuviai, nors namie kalba lie-tuviškai, bet jokiū būdu nenorė-jo rašyti lietuviškai. Pavyz-džiui galima nurodyti Trakų kai-melį, kur visos penkos pirkelės užsirašė lenkais, nors jie visi lietuviai ir namie lietuviškai kal-ba. Bet aiškiasias lenkų agitacijos vaisius pasirodė Velykų pirmą-ją dieną. Toje taip išskilmingoje ir svarbioje šventėje lenkininkai pakėlė truksmą bažnyčioje per-mišparus. Kaip augščiau minė-jau, Švenčionyse lietuviai dabar turi savo kalbą da trečdaliu pa-maldų, o lenkai—vieną trečdali. Velykų pirmoji diena priderėjo lietuviams. Lietuviai velykų naktį ir rytą giedojo lietuviškai, taip-pat ir einant aplink bažny-čią. Bet, einant aplink bažnyčią, (giedant "Per Javo šventą Pri-sikėlimą"), kelios lenkės jau bu-vo mėginusios giedoti lenkiškai, tik jų nebuvo girdėti. Užtat per mišparus, lenkai pakėlė tikrą su-irytę, kurią buvo jau išanksto su-tarę kelti ir apie kurią jau prieš kelias dienas kalbėjo žmonės po miestą....

Buvo taip. Jau prieš mišpa-rus dvi lenkės giesmininkės (Žu-kytė ir Kast. Garlytė), patiku-sios kelias giesmininkes lietue-s, sakė: "Rytoj mūsų, lenkų, diena, todėl jau šiandien mes giesdome lenkiškai". Bet lenkai neturė-jo jokios teisės tą dieną giedoti. Per kalėdas, velykas ir sekmines, jei pirmoji diena esti vienienis, tai antroji antienis. Todėl pir-mąją dieną lenkai neturėjo jo-kius teisės giedoti. Tačiau jie nežiūrėjo to. Prieš mišparus, vargonininkui padavus toną, tuo-jau pirmi atsiliepė lenkai, už-giedoję: "Niechaj badzie poch-walony". Tuojuan pradėjo ir lie-tuviai, bet lenkai taip-pat visą laiką giedojo. Po mišparų kuni-gas emė lietuviškai kalbėti "Pa-laimintas Dievas". Lietuviams atsakinėjant, lenkai balsu šaukė lenkiškai ir klūdė melsies. Vos tik lietuviai istaria pirmutinį at-sakymo žodį, tuojuan pradeda len-kai daug balsian ir tyčiomis ilgai tęsia, kad neduoti lietuviams. (Apiskritai, per didesnes šventes, kalbant lietuviams "Palaimintas Dievas", lenkai beveik visuomet lenkiškai atsakinėja ir klūdė mels-ties). Pabaigoje, lietuviams gie-dant "Tegul bus pagarbintas", lenkai taip-pat elgėsi: vis lietu-viai pradėda giedoti, lenkai tuo-jau ima rėkti lenkiškai ir paskiau baigia.

Toks lenkininkų pasielgimas yra labai negražus, tai suprato ir jie patys, nes didesnieji trukma-dariai buvo pasislėpę kampe ne-toli nuo presbiterijos. Net is pa-čią lenkų atsirado vienas droas žmogus, kuris, atstojęs prie krotelį, emė riaušindinkus balsu barti, sakydamas: "Gėda, gėda jums taip bažnyčioje elgties". Baigiant giedoti paskutinį kartą "Tegul bus pagarbintas", kun. dekanas išėjo is zakristijos su relikviorium. Lenkai emė rėkti: "Dla nas nie niecien, nie trzeb-a nam i relikvii twoich". Skaitytujai, ypač tokiams, kuris sekė Vilniaus lietuvių ir lenkų laikraščių polemiką dėl Šven-čionių parapijos, gali kilti klausimas, kodėl toje parapijoje taip neramu. Kas ten gyvena ir nuo-laid viską mato, tam jokių ne-aiškybių būti negali. Pačiam mieste yra kelios "paneles", ku-ris niekuo kitu neužsiima, kaip tik "lenkų reikalais" ir agitaci-ja. Apie tai is dalies buvo jau rašyta lietuvių laikraščiuose. Bet tas pačias reikalais rupinasi ir Vilniaus endekų štabas.

Švenčionių lenkai mėgsta ne tikti lietuvius skysti ir visokias intrigas jiems daryti, bet nesidė-ja ir indavinėti. Rinkinių so-džiujė keli ukininkai lietuviai bu-vo pasiprašę vienos mergaitės pamokyti jų vaikus poterių. To paties sodžiaus ukininkas Bu-kauskis, lenkas, užvedė policiją ir pats nurodė tuos namus, kur vaikai mokėsi. Nors ten jokios

vaikų mokykla nebuvo, bet už tai pašaukti smų: mokytoja ir vaikų t. Švenčionių kuni-gai gavo is departamento poperį pasiaiskinti dėl tos "mokyklos" laikymo.

Tat neikiek nenuostabu, kad dėl lenkų intrigų, kun. dekanas pats pasiprašė iškelti jį is ten.

— Vilniaus —

IS KRUKONIO, Trakų pav.

Čia vietomis siaučia biau-ri li-ga — šiltinė. Daug jaunų žmo-nių išmiršta. Jau buvo net to-kių atsitikimų, kad net kelios še-imynos išmirė ir paliko tušti na-mai.

Jonas Maculevičius.

— Šaltinis —

Vilniaus vysk. kunigų permai-nos. Kun. Stefanavičius, Drujos kam., paskirtas Gelsino klebonu; kun. Jonas Jankevičius is Gelsi-no paskirtas Trakelių klebonu; kun. J. Borovskis, Gardino Faros kam., paskirtas Brzozovos kle-bonu; kun. A. Salatiniskis is Brzozovos paskirtas Grauziškių klebonu; kun. A. Gailevičius is Grauziškių paskirtas Suchovolės klebonu.

— Vilniaus —

Eišiškės klebonas ir Rodunios dekanas kun. N. Gintautas-Dze-valtovskis iškeltas Volkoviskian (Gardino gub.) dekanu.

— Vilniaus —

IS KAUNO.

"B. Vied." praneša, kad dabar Kaune esąs žinomas dešiniųjų agitatorius šventikas Vostorgo-vas. Jis atvažiavęs čia pirmuosi rusų monarchistų prie rinkimų. "Russk. Slovo" korespondentui Vostorgovas pasakė, kad rusų tautos sąjunga labiausiai turinti kovoti su spalnininkais, nes jie esą veidmainiai ir dėlto su jais sunkiau kovoti kaip su kadetais ir kitais kairiaisiais.

— Vilniaus —

IS JONIŠKIO, Šiaulių pav. (Nuo mūsų korespondento).

Balandžio 1 dieną Joniškio klubas "Artojas" parengė va-karėlį su dainomis, šokiais la-kiojančia krasa ir žaislais. Va-dovaujant p. V. Preikštui, padai-nuota keletos gražių lietuviškų dainelių. Geriausiai nusisekė "Lie-tuva tėvynė mūsų". Buvo man-tyta sulosi ir žemaitės komedijėlė "Valsčiaus sudas", bet aktorai ant scenos nepasirodė.

Joniškėčiai kruta-darbuojasi, bet dar čia yra tokių, kurie dar-bams neprijaučia. Kaštanas.

IS ŽIBARTŲ, Panevėžio pav.

I Musų kaimą neseniai atsilan-kė vienas is tų stebuklingųjų daktarų, kurie tankiai prigaudi-nėja greit intikincius žmones. Taip ir šis daktaras apsisukėlė gydas visokias ligas, o ypač tra-chomą, kurią jis pažįsta tik į li-gonio ranką pažiūrėjęs. Pas dak-tarą suplaukė daugybė ligonių, vis moterėlės, kurios daug auksi-nėlių priakšė už vaistus. Tik nežinia kodėl visi vaistai buvo vienokii. Gerokai užsidirbęs "daktaras" nuėjo kitur stebuklų daryti. Gaila, kad žmonės da-tiki visokiems praeviams.

Musų kaime 15 gyventojų, laik-raščių tik 3 po vieną egz. pa-reina: "Liet. Uk.", "Rygos N." ir "Vienybė". Pauzalinietis.

— Lietuvos Ukininkas —

IS STACIUNŲ, Šiaulių pav.

Staciunų ukininkas L., norė-damas, kad jo draugas B. "gerai" teisme už jį liudytų, gerokai pa-starajį "pamylėto". Ant rytojaus L. rado malune nebegyva, deg-tinėj sudegusi, o jo draugą vos gyvą ištraukė is dumblynės.

— Lietuvos Ukininkas —

IS LUOKES.

Mūsų nedideliame miestelyj yra pačia. Ligsiol pačtos virši-ninku buvo Čerepas, žmogus la-bai kyšius mėgstas. Budavo, at-eisi pas jį pinigų, ar apdrausto laiško atsiimti kad ir su teisin-gianisai paludyta "pavesta", bet jis vis kokią nors priežastį iš-randa ir pinigų, ar laiško, ne-duoda. Tai, sako, kad pavardė negerai parašyta, ar kitą ką "ne-gero" randa ir spiriasi tolei, pa-kol rublinės neįspausi delnan. Rublinę įspaudus, jau viskas teis-ingu virsta ir ką nori — gausi. Ilgai mūsų žmonės kentė tą pačtos viršininko skriaudą, bet pagalios, susitarę, surašė skundą į apskričio (okrugų) viršininką, kuris neužilgo atsuntė valdinin-ką tą viską ištirti. Tasai valdi-ninkas skundą pripažino teisin-gu, ir vasario 2 d. kyšius mē-giantį viršininką iškraustė is mu-sų miestelio. Į jo vietą gavome jauną viršininką. Ši-šioks.

— Lietuvos Ukininkas —

IS ROZALINO, Panevėžio pav.

Prie dviklėsės Rozalino mokyk-los atsidėję vakariniai suaugu-siems kursai. Mokomasi kas šventadienis po 2 valand. No-rinčių mokykies užsirašė daugiau 200 žmonių.

Pauzalinietis.

Mūsų naujai perkeltas kamen-dorinis kun. Gugis per Verbą pa-sakė labai negražų pamokslą. Žmonės is to pamokslu labai pa-sipiktino. Tarp kitko jis barė tėvus už tai, kam tėvai leidžia savo dukteris mokyklon. Mat jis atėjęs mokyklon, rado besimoki-nant 10 berniukų ir 9 mergaites. Anot kun. Gugio, tai merginos tegul mokinasi austi, verpi, siu-ti... mokyklų joms visai ne vieta ir t.t. Kun. Gugis, matyt, užsimiršo kuomet gyvena, kad jau ne tie laikai, kad drausti merginoms žviesos. Š. B.

— Lietuvos Ukininkas —

IS DUKŠTŲ, Kauno gub.

Apie Dukštų yra keli dvari-ninkai, bet ir tie nyksta. Uki-ninkai tverias už ukio, ypač už pienininkystės: jau keliose kai-muose yra separatoriai "Alfa-Laval", o pas vieną, Liudviką Repšį Gubarosę, yra ir cilinė sejamoji mašina, kurią ukininkas nusipirkęs "Vilijos" pabrikoje Vilniuje.

— Šaltinis —

IS KULIŲ, Telšių pav.

Kovo 17 d. Kulijų bendrijos vy-rai nutarė, kad šiame bažnyt-kaimej būtų inkurta pradinė liaudies mokykla. Valdžia šiam dalykui skiriamas is izdo girių sie-nojus ir 2200 rublių, is kurių 200 rublių žemei nupirkti.

Tai gi nutarta čia įsteigti pač-tos skyrus.

Girdėjau taip-gi, kad čia nori-ma inkurti Kauno "Blaiybės" skyrus. Tai labai pagaiduja-mas dalykas. Dieve tik padėk! Kuliečiai girtuokliavime nuo kitų parapijų neatsilike. Daug čia yra tamsybės apuokų, kurie šventadieniais užkabineja ramius žmones. Tarpe moterų ir net mergaičių yra čia rukancijų ta-bakų. Tabako rukymas čia skai-toma draugystei pritinancčia mada.

Esama mergaičių, kurios šiaip jau neruko, bet per vestuves, duodant jamikaicini, arba per krikštynas kumil — neturi dra-sios atsiskaiti.

Regėjau net 5 metų vaikams suaugusius žmones dalinant pa-pierosa traukti. Čia yra daug pavydlyninkų, kurie, jei įmanytų, viens-kitą vandens šaukšte nu-skandytų.

Tėčiau tarpe kuliečių yra daug ir dorų ir blaivų žmonių. Yra tarpe jų ir gerų ukininkų, kurie užaugina gražių arklių, turi įsi-tais naujausius žemės dirbti įrankius. Ukininkas Vaisvilas, gyvą ištraukė is dumblynės. Pažvelsio sodžiujė, pernai nus-

pirkto masinę sienui ir javams plauti. Ypač darbščios čia moteris ir mergaitės. Jų vyrai ir broliai dėvėja savo žmonių ir sėselių gamintais rubais. Čia mokama iš nedidelių vilnų patiekti įvairius, net labai gražius marinius.

Galima kuliškes moteris pagirti ir už jų švarumą. Grincios jų visuomet iššiuos, kaikuriuose namuose net spaudalines padėtos.

Reikia da pasakyti, kad Kuliuose jau kelinti metai gyvuoja ukio ratelis. Tiesa, kolkas, jam nekaip tescasi, bet reikia vilties, kad toliau, kuliškams labiau susipratus, jis padarys nemaža gero.

Kulių parapijoje yra taip-gi dorų ir blaivių jaunikačių ir mergaičių. Daugelis jų liuosomis valandomis skaito laikraščius ir knygeles; yra ir tokių, kurie patys per save iš knygų mokinasi. Yra mergaičių, kurios prie ratelio sėdėdamos, išmokina savo mažesnius brolius ir sėseles poterių rašto, ir gražių giesmelių, dainelių ir žaislelių. Kaip gražu matyti, kad doras jaunimas, puslėtomis rankomis, gavęs linošą valandėlį, suvartoja gražių ir doriems tikslams. Iš tokio jaunimo galima tikėtis ateityje dorų vyrų, moterų ir naudingų krašto piliečių.

J. Juodeikis.

— Saltinis —

IŠ KRUOPIŲ, Šiaulių pav.

Šis bažnytkaimis nedidelis; yra kelios žydų sankrovos ir trys lietuvių, dvi aludės ir monopolis. Monopolis čia nedideliai yra uždarytas, bet užtai kai-kuriuose sodžiuose yra slapty monopolio. Laikraščių mažai kas tescasi.

Yra čia dviklės ministerijos mokykla. Šią vasarą čia statys naujus didelius namus mokyklai.

J. Berzinis.

— Saltinis —

IŠ LABOS, Panevėžio pav.

Netoli Labos stoties neseniai iškrito iš traukinio vienas kurpius iš Panevėžio ir užsimušė. Pirmiau dar, prieš jo mirtį, nusinuodijo jo žmona, o jis keliavo į Rygą su maža dukterim.

Nevežio Mylėtojas.

— Viltis —

IŠ UZUPĖS, Kauno pav.

Užupė — tai didelis ir turtin-gas sodžius, stovi ant upės Liaudės kranto; jis pagarsėjo visoje apylinkėje štai kuo: čia pernai vasarą lietuvis D. Kraniaskas pastatė garo malūną; buvo tai nemaža naujiena mūsų kampe-lyje. Malūne yra valsai, dvejos girmos ir milų veltuvai. Kiek palaukus, ketina pradėti ir vilnas verpti. Musų šone yra keletas vandeninių malūnų, kuriuos nuo-moja žydai, taigi ir iš Kraniasko norėjo žydai paimti arendon; mat, turint visi malūnai savo ran-kose, geresnis būtų pelnas. Kra-niaskas malūno nedavė.

J. Ukas.

— Viltis —

IŠ ŠIAULIŲ.

Kovo 17 d. naktį, išėjus iš alinės, buvo nudurtas vienas jaunas vaikinys 21 m., darbininkas, Juozas Tulčius.

Kovo 21 d. po pietų žuvininkų sodžiune, netoli nuo Šiaulių, už ežero kilo didelis gaisras. Daugybė trobų sudegė. Prieža-istis ir smulkmenos dar nežino-mos.

— Viltis —

IŠ PAEŽERIŲ, Vilkaviškio pav.

Balandžio 10 d. (n. k.) buvo Paežeriuose teisėjo ir viršaičio rinkimai. Išrinkti tie patys, t. y. teisėjo — p. Jonas Andziulis, o viršaičio — p. Juozas Povilaitis. Teisėjas gavo 256 balsus už save ir 63 balsus prieš save, o viršaičio išrinktas visų vienu balsu.

Vadinasi, paežeriečiai, kaip vi-sados, taip ir dabar, parodė puikų savo susipratimą, išrinkdami taip didžios doros vyrus.

Antanas Kriščiukaitis.

— Saltinis —

IŠ JUŠKAKAIMIŲ, Naum. p.

Juškakaimių ukininkas Jurgis Zokas trečią dieną Velykų ma-lė melnykaitę grūdus. Neilgai trukus, užėjo didelis vėjas. Zo-

kas užleido presą (tormazą), bet sustabdyti negalėjo. Tada jis tverė už sparno, norėdamas su-stabdyti melnykaitę, bet spar-nas išsėdė jį į viršų ir Zokas, krsdamas, nusilaužė abi kojų. Li-gonio padėjimas sunkus. Kau-lus sutaisė Slavikų feldšeris ir liepė ligonį vesti į Kauno ligo-n-butį, bet ligonis atsisakė. Ge-riau, sako, man namie numirti, negu Kaune.

Kukutis.

— Lietavos Uklininkas —

MISKUS KERTA.

Pakursėj, Kauno gub., miškus kirmelės užpuolė čisti, dėl tos priežasties čmė kirsti medžius, nepalikant nė pačių mažųjų. Vyrai gauna po 1 rublį dienai; moteris ir vaikai, kurie tepa me-džių žievės smala, užsidirba po 50—75 kapeikas per dieną.

— Viltis —

IŠ AMERIKOS.

PRIES PASKUTINĮ TEISMA.

Herrin, Ill. Čia yra žmonės, kurie Herrino mieste laukia svie-to pabaigos ir paskutinio teismo. Žmonės kalba, kad buk kokia ten indijonė su ilga banda vaikščioja aplinkinėse ir įkalbinėja, kad 3 gegužio miestas Herrin su-degs visai. Bet 3 gegužio diena praėjo, o nieko ten nepaprasto neatsitiko; turbūt paskutinio teismo diena tapo atidėta. Bet prieš indijonės išpranašantą teis-mo dieną netruko žmonių, kurie norėjo iš Herrino išsinešdinti, kad išvengus Dievo rustybės.

TEISINGA BAUSMĖ.

Ottumwa, Iowa. Už siuntinė-jimą pačta koliojančių laišku merginai Ong, teisėjas McPherson pasiuntė 9 mėnesiams kalė-jiman Johnsoną. Bausmė tai vi-sai teisinga. Ir tarp lietuvių yra megstanti tokius laiškus siunti-nėti. Tegul jie apsisaugos.

UŽMUŠĖ LAIKRAŠČIO RE-DAKTORIŲ.

Spokane, Wash. Pereitos sa-vaitės seredoj į redakciją laik-raščio "Spokane Chronicle" atėjo koksai nepažįstamas vyras, iš-sitraukė revolverį ir paleido šuvi į redaktorių Rothrocką ir taip gerai pataikė, kad redaktorių numirė. Už ką redaktorių nu-šovė, nežinia.

LENKIUTĖ APDOVANOTA.

Iš užrašo Carnegies už karž-giškų darbus gelbint žmones 2000 dol. ir medalį teisėjai pri-pažino mokyklos mokinėi 14 me-tų lenkiutei Jozefinai Pikrackei iš Chicapee, Mass., kuri pama-čiusi, jog eidamos per ploną le-dą ant upės įlūzo trys jos san-draugės, basa išbėgo iš namų, pričiuožė prie įlūzusių, dvi su-griebusi už plaukų, ištraukė jas, trečios ištraukti neįstengė.

TRUKSTA DARBININKŲ.

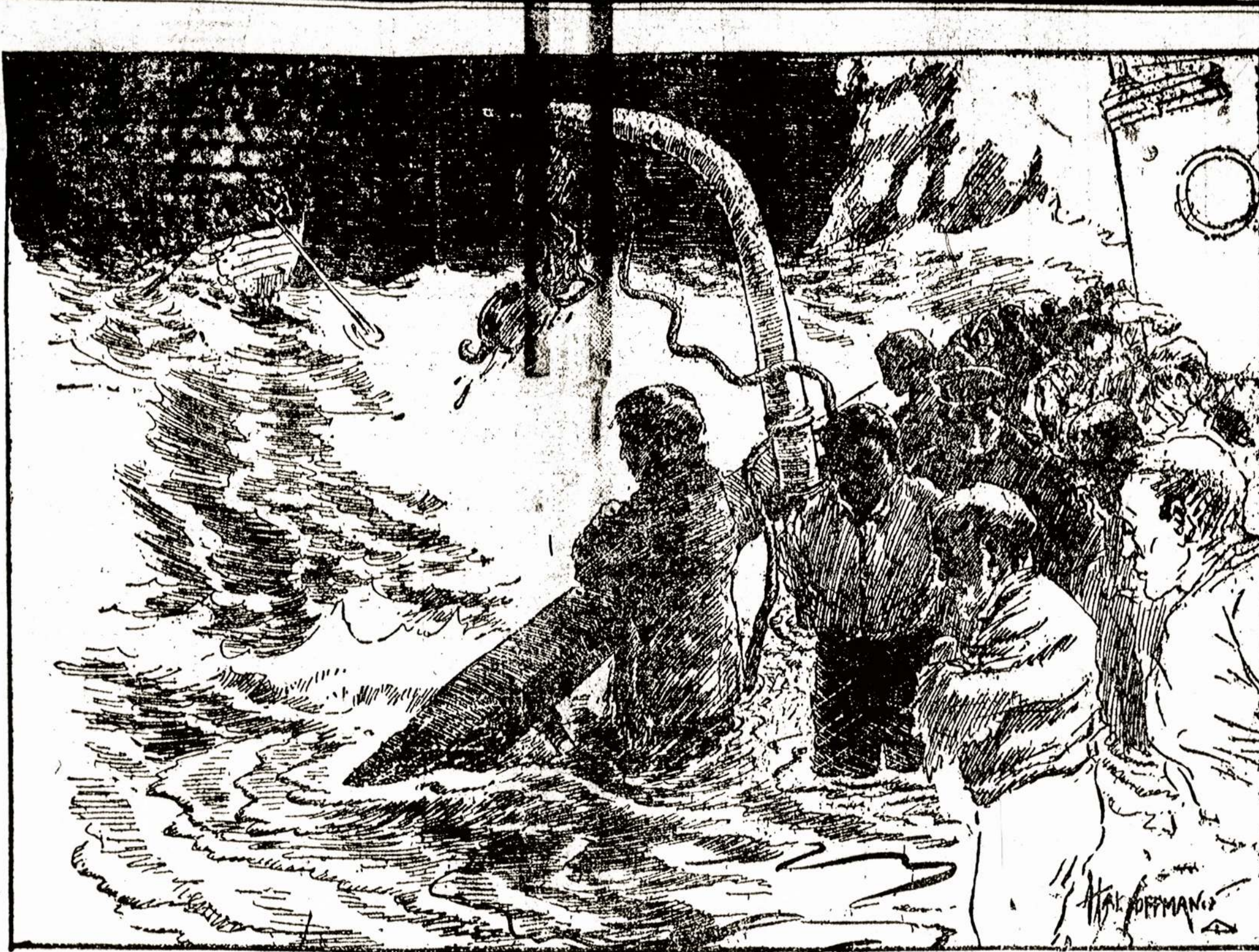
New Orleans, La. Truksta darbininkų sudruginimui pylimų; todėl policijai prisakyta gaudyti nigerius ir vartyti juos su prie-varta darban. Gyventojai iš miesto Milvilles tapo iškelti ki-tur, nes laukiama tose aplinkinėse tvanų.

AUDROS.

Brookings. Sitose aplinkinėse siautė audra su debesų praply-simais. Upė Sioux River išsilie-jo per krantus ir vanduo užlie-jo didelius laukų plotus ir visus laukų vaisius išnaikino. Dauge-ly vietų geležinkelio traukinių begiojimą prisiėjo sustabdyti, nes vanduo kelis pylimus išardė.

SUFRAGIŠČIŲ PARODA.

New York. Moteris įjeskan-cios lygių su vyrais politiškių tie-sų, kėlė čia už savo reikalus de-monstracijas. Gatvėmis traukė 15000 moterų ir joms pritarian-čių vyrų. Vakare Carnegie salėj buvo didelis moterų susirinki-mas. Susirinkime vyrų buvo apie 3000. Užprašytas dalyvauti buvo ir buvęs Amerikos prezidentas Roosevelt.

—Coffman in New York Journal.

PASKUTINE VALTIS.

VAINIKAI ŽUVUSIEMS.

New York. Iš visokių Ameri-kos kraštų atsiumė daugybę gė-lių New Yorkan, kurios bus gar-laiviais pasiųstos į vietą, kur žu-vo su laivu "Titanic" žmonės ir ten jas į jures paliks pagarbi-nimui žuvusiui. Ir iš Chicago išsiųsta vienas gražiausių gėlių vagonas.

BRUCE ISMAY IŠKELIAVO NAMON.

Perdėtinis kompanijos White Star linijos, kurios laivas Titanic paskendo, Bruce Ismay laivu "Adriatic" iškeliavo Anglijon, nors ji visi laiko svarbiausia prie-zastai nelaimės. Dabar jis, už savo pasielgimą keliaujant laivu "Titanic" turės atsakyti prieš Anglijos teisną.

BIAURUS PAPROTYS.

New York. Atgabenta 13 val-čių nuo laivo "Titanic", palikta prie dokų Cunard linijos per nak-tį. Iš to pasinaudojo nežinomi žmonės, valtyse išpausė sky-lės, pavogė gėrimui puodelius ir kitokių juose buvusių daiktus. Dabar žvejai Hudsono paupiūse pardavinėja visokių mažmo-zių, medžio šmotelių už bran-gius pinigų, po 5—25 dol. ir pirkėjų jie trūksta.

KONGRESAS PRIĖMĖ PEN-SIJŲ BILIŲ.

Washington, D. C. Abudu kongreso rėmai priėmė pensijų bilių veteranams, taigi pasenu-siems Amerikos kareiviams. Bu-vę Amerikos kareiviai, sulaukę 66 metų, tarnavę du metus, turi gauti pensiją 18 dol. mėnesį, o ištarnavę 3 metus po 19 dol. Sulaukę 70 metų, ištarnavę ka-riumenęj pusantį metų turi gau-ti pensiją po \$21.50 mėnesį, iš-tarnavę du metus 23 dol., ištarnavę 2½ m. 24 dol., o ištarnavę 3 metus 25 dol. Pensijoms reiks kas metai iš viso 25,000,000 dol.

SUDRASKE AMERIKOS VĖ-LAVA.

New York. Apvaikščiojant i gegužio socialistiškos organiza-cijos surengė ant gatvių paro-dą, kurioj dalyvavo 40000 žmo-nių. Prie Union Square socialis-tai parengė platformą ir ją pa-puošė Amerikos vėlava. Kalbant Edwardui T. Cassidy, atėjo pul-kimas narių Industrial Workers of the World ir pamatė Amerikos vėlavą, jo nuo platformos nu-traukė, išreiksdami, jog nepripa-jįsta tautiškių vėlavų. Kaszin, ar dėl tokio pasielgimo socializ-mas tarp amerikonių įgaus simpa-tijos ir pritarėjų. Pati vėlava kenkti negali.

MUSIS PRANAŠO PASEKEJŲ SU DARBININKAIS.

Zion City. Šitas miestas už-dėtas nekokių pranašo Dowie. Jam mirus, vadovu sektos fanatikų liko Wilbur Valvia. Jis užsimā-nė elektriškos pajėgos darbi-ninkams uždrausti ruko-ti. Tas nepatiko darbinin-kams ir jie, apsiginklavę, kuom

galėjo, ištraukė mušti pranašo šalininkus ir juos sumušė. Muš-tynės sužeista daug žmonių.

REIKALAUJAMA, KAD SAL-DYKLOS BUTŲ VALDŽIOS KONTROLIUOJAMOS.

Washington, D. C. Kongreso atstovas Sabbath padavė kongre-sui reikalavimą, kad šaldyklos, kuriose laikoma produktai, būtų valdžios prižiuriamos. Šaldyklų savininkai kas metas i rugpiu-čio turi suteikti surašą šaldyklo-se esančių produktų.

VEL TVANAI.

Cairo, Ill. Upė Misssissippi vėl užtvino ir užliejo didelius laukų plotus aplinkinėse Birds pima. Gyventojai, kuriuos išvijo pirma buvė tvanai, pradėjo jau grįžti, dabar sugrįžusius nauji tvanai vėl užliejo.

Prie Angliola vanduo išardė py-limą ir užliejo 5000 akry plan-taciją. Ten neseniai pastatė už pusę milijono dolerių cukraus dirbtuvę.

AUDRA.

San Antonio, Texas. Paspėse Rio Grande pereinco ketvergo die-ną siautė audros su debesų praplysimu ir vėtra. Vėjas nugriovė daug triobų farmose. Užmušta 10 žmonių. Vėtra nunešė triobas turtingo svogūnų augintojo milijonieriaus Daviso. Pražuvo daug visokių gyvulių. Nuostoli-us, audros padarytus, skaito milijonais.

GAISRAI.

Syracuse, N. Y. Su visu iš-degė Craghan, Lewis pa-viltų. Sudegė 34 triobos. Nuos-tolių skaito ant \$30000. Ugnyje pražuvo du vaikai.

IŠ DARBO LAUKO.

APIE MAINIERIŲ STREIKĄ.

Subkomisija, susidedanti iš mainierių ir kasyklų atstovų, 2 dieną gegužio pranešė pilnai komi-sijai planą, kuriuom buvo ma-noma sutaukyti anglesius su kasyklomis. Subkomisija susi-taikė, bet abelna komisija, šio plano neūžgryė. Mainierių at-stovai išreiškė nuomonę, kad mai-nieriai su tokiu planu nesutiks ir nepanorės jo užtvirtinti. Mai-nierių atstovai tvirtina, kad (pa-kelimas mokesties ant 10% yra permažas, terminas naujo kon-trakto ant 4 metų yra per ilgas, —mainieriai šlik nori kontrakto tik ant 2 metų. Taip pat jie rei-kalauja pilno pripažinimo uni-jos, gi subkomisijos projekte yra pripažinta „nija tik iš dalies, kaip apie tai buvo rašyta pereinam "Lietuvos" numerį. Toliaus mai-nierių atstovai neužganėdinti pa-naikinimu "sliding scale" (pro-cenčių) ir tvirtina, kad ja panai-kins, mainieriams išieyti abel-nas padidinimas dabartinės mo-kkesties ant 5 procentų, nors jie ir gauna 10 procentų.

Nors komisija atmetė subko-misijos siulomą planą, tai vie-nok yra dar viltis, kad gal ir ap-rišais be streiko. Gegužio 14 die-

jos veiklumą laike derybų tarp mainierių ir kasyklų New Yorke. Pranešama, buk šita kuopa visiškai nepagiria subkomisijos už tai, kad posėdžiai ir derybos buvo vedamos sekrete. Sulyg šios kuopos rezoliucijų, visas bėgis de-rybų turėjo but garšinamas vi-suomenei ir taipgi visi mainierių reikalavimai turėjo but išpildyti.

Baltimore, Md. Dokuose No. 6 Cantone sustreikavo laivų iš-dirbėjai; streikuoją 1000 darbi-niškų. Buvo kruvini susirėmi-mai streikių su policistais. Pašauta tulas streikių skait-lius. Streikieriai mėgino išva-kyti iškraujančius laivą "Bulga-garia" streiklaunius, bet kelią už-stojo policistai. Tas ir pagindė susirėmimą. Laivų iškrovėjų yra daug lėnkų; gal tarp jų įsimai-šusių yra ir lietuvių.

IŠ VISUR.

28 balandžio Belgijos sostinė Brüssel'e prasidėjo tarptautiškas kongresas moterų, įjeskančių lygių su vyrais politiškių tiesų.

Kijevo policijos perdėtinis nuo visų laikraščių leidėjų pa-reikalavo pristatyti jam surašą visų sandarbininkų. Redakcijos, nors nenorėjo, policijos reika-laviną turėjo išpildyti. Bet nežinia, kam policijos perdėtinui reikia žinoti, kas laikraščių san-darbininkauja; už laikraščių jog atsako leidėjas ir redaktoriai.

Dėl darbininkų skerdynių aukso kasyklose Lena Co., Si-berijoje, kur kareiviai užmušė 150 darbininkų ir tiek jau sužeidė, sustreikavo lokomotyvvų dirbtu-vių Charkove ir darbininkai lai-vų dirbtuvėj Nikolajave.

Nikolajave, miesto krediti-nės draugijos kasoj susekta ka-prieteklius; trukta 3 milijonų rublių, kuriuos pasisavino kasos prižiūrėtojai.

Rygoj gubernatorius uždėjo bausmę 200 rublių ant latvisko laikraščio "Jaunas Denas Lapa".

Japonijoje, mieste Matsumo-to siautė baisus gaisras. Sude-gė 1500 namų. Nuostolių skai-to desimtimis milijonų dolerių.

Kievo operos kapelmeisteris Bergleras gavo 10.000 rubl. pa-šalpos iš vyriausybės, kaip at-luginimą už sužeistąją koją. Kaip žinome, Bogrovas, šau-da-mas į Stolypną, viena kulipka pa-taikė netyčia Berglerio kojon.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ LAWRENCE, MASS.

Kaip buvo rašyta "Keleivio" N16, kad Bostono socialistai pri-valo nuvažiuoti Lawrence'ui ir "pataisyti" ten darbininkų buvį sutvėrimu socialistų kuopos, taip pat ir atsitiko. Pasirodė "Lais-vės" spausdinti plakatai ir su-nariai "Board of Conciliation" (Su-sitalkymo Taryba), išrenkama uni-jos ar jos atstovo, turės tiesą su-sieiti su malny komitetu ir kom-panijos urėdninkais sutaukytme gin-čij. Jei skundo komitetas negalėtų užbaigti ginčų su kompanijos per-dėtiniais, tada ginčiai gali eiti prie "Board of Conciliation" au-vo distrikto, o jei ir ten nepasi-galvū, tada gal pvesti baigti nam nutarimui visuotno "Board of Conciliation", kaip tą nutarė "Antracite Coal Strike Commission", ir nutarimas skatysiu nuo tos die-nos, kada skundas buvo paduotas.

Kontraktniai mainieriai tu-rės tiesą pasisamdyti vogų pri-dabotojus, kaip tas yra nutarta Stralko Komisijos ir Susitalkymo Tarybos. Vogų prižiūrėtojus ir "dokavimo" bosus galės kontrak-toriai išrinkti ant tam tikro mitingo. Kompanija neturės tiesos turį išrinktiems statyti kildę jų darbo, jeigu jie netrukdys kasyklų darbą.

Kad lengviau būtų sutaukyti ginčius prie kiekvienų kasyklų malny perdėtiniai susieis su skundu komitetu ir peženkių mokestį už kiekvieną darbą, pagal šią sutartį ir palidys prieš "Board of Con-ciliation" i 60 dienų po padary-mul šios sutarties.

Lietuviai protestuoja prieš subkomisijos veiklumą.

Lietuviai mainierių kuopa No. 1358, Shenandoah, Pa., viena iš didžiausių kuopų visame Antra-cito regione, savo susirinkime 30 d. balandžio, užgrysiu nuta-rimus, kurie nupelkia subkomisijai tarp lietuvių pjovynes stab-kas.

dymui kiekvieno kulturiško dar-bo. Labai gaila, kad "Laisvė", ypatoj savo redaktoriaus, kaip sykis tokiu darbu užsimindinėja. Tai ne taisymas darbininkų bu-vedamos sekrete. Sulyg šios kuopos rezoliucijų, visas bėgis de-rybų turėjo but garšinamas vi-suomenei ir taipgi visi mainierių reikalavimai turėjo but išpildyti.

Jurgis Švirplis.

IŠ BOSTON, MASS.

I gegužio dieną čia buvo ap-vaikščiojama darbininkų šventė. Apvaikščiojime dalyvavo ir lie-tuvių apie 300, vyrų ir moterų. Su svetimtaučiais, apvaikščioji-me dalyvavo keli tukstanciai žmonių. Buvo prakalbos viso-kios kalbose. Lietuviškai kal-bėjo Bagočius. Buvo rinkta au-kos bylai streikių (ar Lawrence'o? Red.) vadovų.

Visų draugas.

IŠ ST. CHARLES, ILL.

27 balandžio Scenos Mėlėtojas parengė vakarėlį su sceniškų per-statymu. Atlošta komedija "Gudri našlė".

Pirmiausia padainavo puikius mergaitės 15—16 metų Birutės dainą (Ant Marių Krašto), puik-čiai padainavo "Ant Kalno Kark-lai Siubavo". Dainos gerai pa-priekė. Vedė dainas Jieva Nor-rubli, kuriuos pasisavino kasos prižiūrėtojai.

K. Vaikas.

IŠ DETROIT, MICH.

27 balandžio dieną I. W. of W. lietuviška unija parengė va-karą su sceniškų perstatymu; bu-vo ir balius. Perstatyta "Pas-kutinė Banga". Perstatymas pra-sidėjo 8 val. vakare ir tęsėsi iki pusianakties. Publikos prisirin-ko gana skaitlingai; bet daugelį visas vakaras neužganėdino, nes aktorai nebuvo atsakanti, nebu-vo kaip reikia savo roles išsi-mokinę; kiti pertyliai kalbėjo ir per tai publika negalėjo su-prasti ką kalba. Ona Augšta-kalniutė pradėjusi kalbėti su studentu, patį suklydo, kad abudu turėjo sustoti, žiūrėjo vie-nas į kitą ir tylėjo, kol po va-landai, eidamas pro šalį, pasakė seimyninkei, ka reikia kalbėti. Nors savo roles ir nemokėjo, bet 5 dol. visgi atsiėmė už neat-liktą darbą.

Ten buvęs.

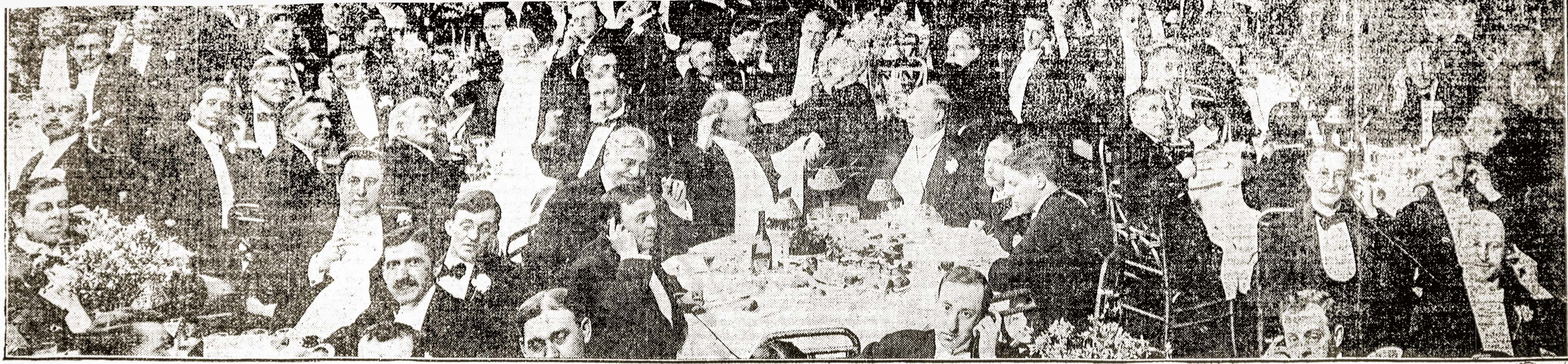
IŠ BRIDGEPORT, CONN.

27 balandžio buvo čia vestu-vės A. J. Viznio su B. C. Mont-vaile. Moterystės margu juo-du surišo New Haven. Abudu jaunavedžiai yra geri lietuviai. Po vestuvių buvo vakarienė be svaiginančių gėralų. Susirinko apšviesties lietuviai. Skambinta ant piano, dainuota lietuviškos ir angliskos dainelės. Svečiai kal-sakydamos, kad jis čiapat da-rodys, kad kalbėtojai, šmeizdami ypatus, saužiniai sako netiesybę, vienok kalbėtojai atsargiai išsi-suko iš šitų replių, pranešdami, kad jie "jokių diskusijų neve-ty".

G. M. Kit-tė.

IŠ POTTSVILLE, PA.

Cionykščiam kalėjime ant 208 kalinių, lietuvių yra 50. Dangu-mas lietuvių ten pateko už muš-tynes. Mažai yra pasmerktų ke-lik pās mus lietuvių kas nors pradeda geriaus eit, taip tuojas atsiranda, dievai žino iš kur, ne-valdžios kalėjima, bet daugumas bo ardytojų. Taip buvo su T. M. D. ir su S. L. A., taip yra ir pas-mus Lawrence. Atvažiuoja "or-ganizatoriai", kurie suorganizuo-siuoimo, dar kiti meza ga pančia-ja tarp lietuvių pjovynes stab-kas.

Kalbėtojas Bostone, klausytojai New Yorke klauso jo prakalbos.

800 žurnalistų susirinko Waldorf-Astoria hotelij New Yorke laikyti savo bankietą. Svarbiausiu šio bankieto kalbėtoju buvo prezidentas Taftas, kuris pasakė prakalbą, pats budamas Bostone—250 mylių nuo New Yorko. Jis tą padarė per telefoną. Kiekvienas svečias bankieto salėje turėjo prie savo torielkos telefoną, per kurį galėjo girdėti, ką sako prezidentas Bostone. Kampe bankietinės salės įtaisyta didelė, lyg fonografo triuba, kuri surinko dainų į telefoną perdavė Taftui. Paveikslas po raidėmis "V" yra D-ras Bell, telefono išradėjas (iš dešinės) ir T. A. Edisonas. Nei Bellamy, savo garsioj knigoj "Pažvelgus Atgal" nesapnavo apie tai, kad panašūs dalykai būtų taip greitai išpildę.

Ateinančiame teismo teisme, kuris atsidarys 6 gegužio dieną, bus teisama keli lietuviai už užmušystę: du iš Minersvilles, vienas iš Shenandoah. Iš jų vienas užmušė saluinininką, kitas saluinininkui perpjovė pilvą; shenandoriškis ant gatvės su plytgaliais kitam lietuviui suskaldė galvą. Du lietuviai kalėjime iš proto išėjo, bet matyti jie ir pirma jo nedaug turėjo, jaigu kalėjiman pateko.

Kalėjimo gyventojas.

IS ROCKFORD, ILL.

Per visą žiemą šio miestelio draugijos rengdavo šokių, bet dar nei viena nebuvo parengus tokio, kaip kad subatoj, 27 balandžio. Šis daug kuom skyrėsi nuo kitų. Jį parengė 3 draugai, savo naudai. Pastatė policijantą ir per kokias 20 pėdų be tiketo nepriėjo prie salės. Daugumas lietuvių, išsigandę jalciejanto, parėjo namo.... Ir ištikro, kiek man yra žinomi šio miestelio lietuviai, tai jie nėra toki keturkojai, kad juos reikėtų policijantais "ganyti".... Kam policijantas buvo reikalingas — nežinau, gal tarp draugų pelno padalinimui. Ištikro, tokie draugai, tik gėdą daro lietuviams. 3 d. gegužio visas šio miestelio karčiamas uždarė.

Išsigandęs.

PERDAUG BAIMES.

"Lietuvos" N. 15 tulas p. Matėi Teiznas, nurodo gana daug laukiamų nepasisekimų kolonizacijai įvykus. Matydamas kai kuriuos p. M. T. kaslink kolonizacijos silpnumus, aš čia nors trumpai, pasistengsiu nurodyti, kad ta baimė nėra jau taip didelė, kaip kad p. M. T. nurodo.

Ponas M. K. T. sako, kad kolonizacija yra labai geras dalykas, bet tokiu būdu (tai yra kolonizuojant lietuvių) galima prazudyti lietuvių. Čia užduokime sau klausimą: kur geriau lietuvių pasilaiko, mieste ar ant ūkių? Daug ir nereikės aiškinti, nes visiems tai gana gerai žinoma. Lietuvoj ant ūkės gyvendamas, žmogus nei žinote nežino, kas tai ištautėjimas, o miestuose visai pasitaiko. Ar Suv. Valst. valdžia turės kokią kontrolę linkui kolonizacijų, tai gana aiškiai matome iš to, kad Suv. Valst. neturėjo ir gal neturės įstatymų, kurie būtų priešingi, bei draustų vienai bei antrai tautai miestuose ar ant ūkių kolonizuoties vienoje vietoje. Vienok yra tokių institucijų, kaip va "North American Civic League for Emigration", kurios stengiasi tam dalykui pakenkti. Tokios vienok

draugijos bei bendrovės nėra, jau taip pavojingos, nes jos kaip greit gema, taip greit ir miršta. Tokių institucijų atsiranda gana daug ir jos gema iš užmušę saluinininką, kitas saluinininkui perpjovė pilvą; shenandoriškis ant gatvės su plytgaliais kitam lietuviui suskaldė galvą. Du lietuviai kalėjime iš proto išėjo, bet matyti jie ir pirma jo nedaug turėjo, jaigu kalėjiman pateko.

Kad sudėti kapitalą ir išpirkti iš kalno ūkės, ant kurių namoma apgyvendinti lietuvių, nėra galima ir bent nėra reikalo to daryti. Mės turime išplanavę lengviausią ir prieinamiausią būdą. Ūkės bus paradvinėjamos grupomis—po 25 ar 50, arti viena kitos, kur gal pasilikis koki 3—5 svetimtaučiai, iš ko galima galės taipgi į lietuvių rankas pereiti. Tokiu būdu tos kolonijos vis didinsis ir daugiau gyvens, taps lietuviškomis. Tik turėtų ant to atkreipti atydą perkantieji farmas: turėtų pirkti lietuviškoje pažymėtoj kolonijoj. Taipgi pardavėjai turėtų stengties pardavinėti ūkes toj vietoj, kur lietuviams manoma apgyvendinti. Dėl pardavėjų vienas ir tas pats pelnas, ar vienas ar kitur, dėl pirkėjų — gi daug daugiau naudos. Jie, gyvendami prie daikto, galėtų savus reikalus atlikti savoje kalboje ir net vie-

nas kltam pagelbėti kokiuose atsitikimuose. Musų gi užduočia yra: prižiūrėti, kad pirkėjas neužmokėtų perbrangiai ir kad gaudavimus prie pirkimo užrašus teisingai, kad neįsiskverbtų kokia apgavystė.

p. M. K. T. sako, kad New Yorko valstija ir ant ūkių yra tirštai apgyventa. Čia gi pasirodo arba nežinotumas, arba tik nenorėjimas pritarti kolonizacijai. New Yorko valstija dar 20 kartų tirščiau galėtų būti apgyventa ant ūkių, negu kad dabar yra. Svarbiausia yra tas, kad ūkininkai turi būti apgyvendinami arti prie didelių miestų, kaip va: New Yorkas, Newarkas, Jersey City, New Haven, New Britain, Bridgeport, Waterbury ir kitų, kur yra gana tirštai lietuviams apgyventa. Čia jau lietuvių ūkininkas galėtų net patiem lietuviams stačiai parduoti savo produktus. Kad New Yorko valstijos derlinga žemė, tai galime pamatyti iš žemiaus paduotoms lentelės. Čia paduosime, kiek kuroje valstijoje jėvai uždera (nuo vieno akro) ir kiek už juos gautama (nuo buselio).

Kukuruzai:		
New York	36.	\$26.24
Ohio	39.5	22.12
Illinois	35.9	18.67
Iowa	31.5	15.44
Wisconsin	33.	16.80
Kviečiai:		
New York	21.	\$23.31
Ohio	15.9	17.61
Illinois	17.4	18.10
Iowa	17.	18.10
Wisconsin	19.5	18.69

Gerų žemių ir parankių ūkių prie artimiausių miestų, mės at randame: New Jersey, Connecticut ir iš dalies Massachusetts valstijose. Šios keturios valstijos mės parinkome pavietus, kurie susiduria vienas su kitu, kur ir žadame lietuvių kolonizaciją pradėti. Ten parduodamos ūkės yra su triobomis ir jau išdirbta žemė.

Ar geriau būtų lietuvių kolonizuoti dar neapgyventoje vietoj? Dėl to paduodame keletą skaitlinių, t. y. sutraukę sumos pinigų, kuri prisiesti turėti ant naujai pradėtos apgyventi ūkės:

Už žemę po \$5.00 už akrą, 100 akrų	\$500.00
Triobos	2000.00
Pora gerų arklų	300.00
Pleškės ir kamanos	22.00
Vežimas	25.00
Rogės	25.00
plūgal, drapakai ir sėja-moji mašina	168.00
Sienui ir javams pjauti mašina	50.00
Kuliamoji mašina	165.00
Kitoki įrankiai apie	50.00
4 geros karvės po \$40.00	100.00
4 geros kiaulės po \$15.00	60.00
4 geros avys po \$5.00	20.00
Paukščiai apie	10.00
Viso reikta turėti gatavals	\$4165.00

Taigi mums aišku, kad tokia kolonija lietuviams iš visų pusių

tuvių kolonizacijai; jau skelbė, kad valdžia net prižadėjus, bet gi pasirodė, kad tai "nesusipratus". Dabar p. Martus aiškina, buk, kaip tik laikraščiuose pasiaiskina, kad lietuviai nori kolonizuoties vienoj vietoj, tai tuoj valdžia atsisakius remti. Keistas dalykas: išeina, kad p. Martus, tarytum, manė apgauti agrikulturos departamentą, slėpdamas nuo jo tikrąjį savo tikslą. Agrikulturos departamentui sakė, kad kolonizuos lietuvių taip, kaip tam departamentui patiks, o lietuviams per laikraščius išguldė, kad kolonizuos lietuvių taip, kaip lietuviams ir lietuvių bei reiki. Jei taip tikrai buvo, tai jau begalo naiivška. Su tokiu naiivšku "planu" netoli tegalima važiuoti. Ir tikrai netol tenuvažiavo p. Martus. O netol nuvažiavęs, mėgina ant ko nors suvesti bėdą ir sako, buk jam aišku esą, kad iš lietuvių kas nors "perdavinėja" valdžiai lietuvių reikalus. O naiivškum! Vienok ką-gi dabar p. Martus darys? Išpradžių tikėjos valdžios paramos, dabar ta viltis dingio;—taigi ar galės dar p. Martus toliau varyti kolonizacijos darbą, ar jau atsisakys? Indomu būtų patirti.

3) P-s Martus sako, kad New Yorko valstijoj ūkininkų dar nedaug tesa, kad dar dvidešimts kartų tiek galėtų ten apsigyventi ant ūkių. Gal būtų. Bet ten daugiau ūkininkų negu daugelį ypač vakarų valstijų. Pagal 1900 metų cenzo beveik tris ketvirtos New Yorko valstijos žemės dalis yra ūkiškos; ūkių 226, 720, vidutiniškos ūkės dydis 99 akrai. 1910 metų cenzus, turbut, parodyd dar daugiau ūkių ir dar didesnį plotą žemės ūkėmis apimtą. Taigi iš kur ten begalėtų atsirasti lietuvių kolonijai vietos? Jei bent iščia kokia senesnė kolonija parduotų savo žemę mieste, sakysim, dirbtuvėje, kurioj nėra nei vieno lietuvių: jis, kadir nemato lietuvių prie darbo, gali su jais susieiti už dirbtuvės sienų. Kad lietuviai neištaptę ūkės savo tėvynėj Lietuvoj, tai visai nėra darodomas, kad jie neištaptę pavieniu gyvenamą Amerikos ūkės, toli nuo tėvynės ir savųjų. Tik didelę kolonijoj galėtų visiškai ištautėjimo neatsitikti. Dėlto ir sakiau, kad p. A. Martaus sumanymas, svarbus.

2) Įstatymų, kurie draustų kolonizuoties, spiesties vienai kumriai tautai vienoj vietoj, Suv. Am. Valstijose, žinoma, nėra. Bet kad valdžia nenori tokios kolonizacijos, tai p. Martus ir pats patyrė. Ir mano minėtosios institucijos nėra jau taip silpnos: jų tendencija yra didelės daugumų senųjų amerikiečių tendencija.—P-s A. Martus norėjo gauti iš valdžios finansiską palpalą lietuvių kolonizacijai; jau skelbė, kad valdžia net prižadėjus, bet gi pasirodė, kad tai "nesusipratus". Dabar p. Martus aiškina, buk, kaip tik laikraščiuose pasiaiskina, kad lietuviai nori kolonizuoties vienoj vietoj, tai tuoj valdžia atsisakius remti. Keistas dalykas: išeina, kad p. Martus, tarytum, manė apgauti agrikulturos departamentą, slėpdamas nuo jo tikrąjį savo tikslą. Agrikulturos departamentui sakė, kad kolonizuos lietuvių taip, kaip tam departamentui patiks, o lietuviams per laikraščius išguldė, kad kolonizuos lietuvių taip, kaip lietuviams ir lietuvių bei reiki. Jei taip tikrai buvo, tai jau begalo naiivška. Su tokiu naiivšku "planu" netoli tegalima važiuoti. Ir tikrai netol tenuvažiavo p. Martus. O netol nuvažiavęs, mėgina ant ko nors suvesti bėdą ir sako, buk jam aišku esą, kad iš lietuvių kas nors "perdavinėja" valdžiai lietuvių reikalus. O naiivškum! Vienok ką-gi dabar p. Martus darys? Išpradžių tikėjos valdžios paramos, dabar ta viltis dingio;—taigi ar galės dar p. Martus toliau varyti kolonizacijos darbą, ar jau atsisakys? Indomu būtų patirti.

Sulig kitų dalykų nekalbu, nes sulig jų tikrai esu

Mazai ką teiznas.

Redakcijos prierašas. Šiedu rašteliu daro ant męs tokį įspūdį: p. Martus bene mena p. M. Teiznantį esant kolonizacijos priešu, gi šis pastarasis bene skaito sau adresuotą sekantį p. Martus sakinį: "Čia jau yra aišku, kad yra pas mus kas-nors, kuris perdavinėja valdžiai lietuvių reikalus".

Galį but, kad mės ir nevisai atminėm, vienok šiedu rašteliu,

rodos, veda kolonizacijos klausimą nuo objektyvio ant subjektyvio kelio, kas būtų visai neįteisinga.

Pažindami abudu mūsų gerbiamu sandarbininku ir žinodami, kaip nuosekliai jie galėtų padėti išristi šitą, dar mums lietuviams naują, kolonizacijos klausimą, mės labai geistume, kad šis svarbus klausimas būtų rįstas objektyviu keliu,—juo labiau, kad abudu rašytoju šiam kolonizacijos reikalui pritaria.

3) P-s Martus sako, kad New Yorko valstijoj ūkininkų dar nedaug tesa, kad dar dvidešimts kartų tiek galėtų ten apsigyventi ant ūkių. Gal būtų. Bet ten daugiau ūkininkų negu daugelį ypač vakarų valstijų. Pagal 1900 metų cenzo beveik tris ketvirtos New Yorko valstijos žemės dalis yra ūkiškos; ūkių 226, 720, vidutiniškos ūkės dydis 99 akrai. 1910 metų cenzus, turbut, parodyd dar daugiau ūkių ir dar didesnį plotą žemės ūkėmis apimtą. Taigi iš kur ten begalėtų atsirasti lietuvių kolonijai vietos? Jei bent iščia kokia senesnė kolonija parduotų savo žemę mieste, sakysim, dirbtuvėje, kurioj nėra nei vieno lietuvių: jis, kadir nemato lietuvių prie darbo, gali su jais susieiti už dirbtuvės sienų. Kad lietuviai neištaptę ūkės savo tėvynėj Lietuvoj, tai visai nėra darodomas, kad jie neištaptę pavieniu gyvenamą Amerikos ūkės, toli nuo tėvynės ir savųjų. Tik didelę kolonijoj galėtų visiškai ištautėjimo neatsitikti. Dėlto ir sakiau, kad p. A. Martaus sumanymas, svarbus.

2) Įstatymų, kurie draustų kolonizuoties, spiesties vienai kumriai tautai vienoj vietoj, Suv. Am. Valstijose, žinoma, nėra. Bet kad valdžia nenori tokios kolonizacijos, tai p. Martus ir pats patyrė. Ir mano minėtosios institucijos nėra jau taip silpnos: jų tendencija yra didelės daugumų senųjų amerikiečių tendencija.—P-s A. Martus norėjo gauti iš valdžios finansiską palpalą lietuvių kolonizacijai; jau skelbė, kad valdžia net prižadėjus, bet gi pasirodė, kad tai "nesusipratus". Dabar p. Martus aiškina, buk, kaip tik laikraščiuose pasiaiskina, kad lietuviai nori kolonizuoties vienoj vietoj, tai tuoj valdžia atsisakius remti. Keistas dalykas: išeina, kad p. Martus, tarytum, manė apgauti agrikulturos departamentą, slėpdamas nuo jo tikrąjį savo tikslą. Agrikulturos departamentui sakė, kad kolonizuos lietuvių taip, kaip tam departamentui patiks, o lietuviams per laikraščius išguldė, kad kolonizuos lietuvių taip, kaip lietuviams ir lietuvių bei reiki. Jei taip tikrai buvo, tai jau begalo naiivška. Su tokiu naiivšku "planu" netoli tegalima važiuoti. Ir tikrai netol tenuvažiavo p. Martus. O netol nuvažiavęs, mėgina ant ko nors suvesti bėdą ir sako, buk jam aišku esą, kad iš lietuvių kas nors "perdavinėja" valdžiai lietuvių reikalus. O naiivškum! Vienok ką-gi dabar p. Martus darys? Išpradžių tikėjos valdžios paramos, dabar ta viltis dingio;—taigi ar galės dar p. Martus toliau varyti kolonizacijos darbą, ar jau atsisakys? Indomu būtų patirti.

Sulig kitų dalykų nekalbu, nes sulig jų tikrai esu

Mazai ką teiznas.

Redakcijos prierašas. Šiedu rašteliu daro ant męs tokį įspūdį: p. Martus bene mena p. M. Teiznantį esant kolonizacijos priešu, gi šis pastarasis bene skaito sau adresuotą sekantį p. Martus sakinį: "Čia jau yra aišku, kad yra pas mus kas-nors, kuris perdavinėja valdžiai lietuvių reikalus".

Galį but, kad mės ir nevisai atminėm, vienok šiedu rašteliu,

rodos, veda kolonizacijos klausimą nuo objektyvio ant subjektyvio kelio, kas būtų visai neįteisinga.

Pažindami abudu mūsų gerbiamu sandarbininku ir žinodami, kaip nuosekliai jie galėtų padėti išristi šitą, dar mums lietuviams naują, kolonizacijos klausimą, mės labai geistume, kad šis svarbus klausimas būtų rįstas objektyviu keliu,—juo labiau, kad abudu rašytoju šiam kolonizacijos reikalui pritaria.

H. A. Bruce.

LIKOSI IR APYSTOVA.

Linosa vertė

Dr. A. L. Graičunas.

Apie šimtą metų atgal, Ulster'o paviete, New Yorko valstijoj, gyveno šeimyna: tėvas ir motina su penkiais maziomis dukrelėmis.

Šeimyna nebuvo pavyzdinga. Šeimos galva, tėvas, dikčiai buvo įpratęs girtuokliauti. Pramaitinimui savo šeimos jis žvedavo ir medžiavo, o gerai pragai pasitaikius, kitą kartą ir svetimus daiktus myledavo pasisavinti.

Vyresnėji jo duklė, Margaritė, buvo graži mergaitė, bet jau nuo puto jaunystės buvo pagarsėjusi taipgi ir savo liuosu, niekuom nevaržomu gyvenimu, — stačiai pasakytum, pasileidimu.

Jaunesnės mergelės, neturėdamos gero pavyzdžio nei nuo tėvo nei nuo vyresnės sesers, ėjo jos pėdomis ir, laikui bebėgant, visoj aplinkėj taip pat pagarmėjos gražiomis, bet.... paleistuvingomis mergelėmis.

Daug metų praslinko. Nelabai senai vienas New Yorko kalinių perdėtinis, atlankęs Kingstono kalėjimą, patėmijo už geležinių grotelių šešių narių šeimyną. Vieni šios šeimos nariai jau buvo teismo nuteisti, kiti-gi laukė savo eilės. Du broliu buvo kaltinami: vienas už priimdinėjimą ir laikymą vogtų daiktų, kitas-gi už vagystę ir užpuldinėjimą. Judvieji dvi dukrelės buvo pasodinti už valkiojimąsi ir paleistuvystę, gi du sūnų,—vienas 17 metų, kitas 14 metų,—buvo kaltinami už razbaininkystę.

Pradėjus giliaus tyrinėti, pasirodė, kad šie šeši prasikaltėliai yra tiesios linijos ainiai, augščiaus minėtos Margaritės. Čia pat pranešta, jog daug giminių šios nelaimingos šeimos kilo iš tų penkių dukterių ir daugumai jų buvo panašiam Kingstono kaliniams padėjime.

Pradėta žingeidauti ir tyrinėti pilną tos šeimos istoriją. Galų gale štai kas paaiškėjo: gimimo ir vestuvių metrikos parodė, kad iš tų penkių augščiaus minėtų

seserų kilo 109 nariai. Iš šito didelio skaitliaus tik 22 tapo savininkais šiekios-tokios nuosavybės, bet ir tos vėliaus mustojo; 76 nariai buvo teismo mubausti už įvairius prasižengimus, o teismo rekordai parodė, kad jie prasižengė iš viso 115 sykų; 128 tų ainių buvo moteris—visos atsižymėjusios savo paleistuvingu gyvenimu; 142 nariu turėjo šelpiti prieglaudos ir labdaringos draugijos; pagalios 64 nariai buvo pavargėlių namuose.

Baisi istorija. Jeigu dabar norėtum pasiklausti, kodėl taip atsitiko ir kodėl šita visa šeimyna,—gentkartė nuo gentkartės,—atsižymėjo tokiu kriminaliniu ir paleistuvingu gyvenimu, tai kiekvienas tuojaus atsakytų—prigimimas: taip jau vaikai, tėvams panašūs, apsigimė.

Daugumas, kriminaliologų, socialiogiškų tyrinėtojų ilgą laiką panašiai manė ir aiškino: kad prigimimas, arba apsigimimas daro žmogų tokiu ar kitu, geru ar blogu. Nors tas ir teisybė, bet teisybė tik iš dalies: jie, perdaug atkreipdami atydos ant prigimimo įtekės, praziopsojo kitą dalyką, kuris yra gal nemažesnės svarbos.

Kudikių prieglaudon, New Yorko, atnešta kudikį, kuris po ištirimui pasirodė esąs 7-os eilės (generacijos) minėtos Margaritės ainis.

Kudikių prieglaudos draugija surado jam namą: jį pasiėmė auginti apysenė, dora ir jauslios širdies našlė, kurios locni vaikai jau buvo suaugę ir į visas šalis išvažinėję, sau atėties bejieškodami. Kudikis turėjo čia gerą gyvenimą. Visados gerai pavalgindintas ir prižiūrėtas, aprėdytas, apautas ir geros moteriškes apglamonėtas, kudikis išaugo į gražų gyvą vaiką. Vienok dešimties metų sulaukęs, netikėtai "pradėjo rodyti savo dantis": pasidarė nesuvaldomu, ir, kaip paprastai sakoma, ištivirkusiu vaiku.

Prieglaudos draugija, gavusi apie tai žinią ir apsvarsčiusi, kaip čia su tuom vaiku geriaus padarius, nutarė paimti jį nuo našlės ir atiduoti kitur. Nuvežta vaiką vienon vakarinių valstijų ir atiduota tulo fermerio rankosna. Farmeris ir jo žmona buvo geri ir širdingi žmonės, bet taipgi atsižymėjo valės tvirtumu ir kietu charakteriu.

Vaikas, išėjusis iš po geros, jausmos ir nuolaidžios rankos našlės, greit patėmijo skirtumą tarp savo senos globybės ir naujų "tėvėlių". Jo nerimtas, nesuvaldomas budas ir nepaklusnumas greit apsimalšino ir dingio: vaikas pasidarė rimtas, žingeidus moksle ir atyduis darbe. Jo užsilikymas mokykloj buvo pa-

(Pabaiga ant penkto puslapio.)

NUO REDAKCIJOS.

Viel laikraščiai slėpėsi rankraščiais, turti bet pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pastraipsniai pseudonimais, turti paduoti. Redakcijos žiniai, ir savo tikrai vardą. Redakcija patikėta sau teisę atslėpti visus laikraščius trumpinti ir taisyti. Netikamas laikraščiai rankraščius Redakcija, pareikalaus, grąžina autorui atgal jo teismo. Reikia visada rašyti tik ant vienos popierio pusės, paliekant plaučius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Artinasi Duonelio 200 m. sukaktuvės. T.M.D. organe priminama, kad Sausio 1 d. 1914 m. sukaks 200 metų nuo gimimo K. Duonelio, vieno iš didžiausių lietuvių poetų. T.M.D. dar 1910 metais pradėjo rūpintis šiuo sukaktuvų apvaikšiojimu ir principaliai nutarė išleisti 1914 metais pilną Duonelio raštų rinkinį. Iki šiol, rodos, apart rinkinio nepasiekė šio dalyko toliaus pastūmėti. Tuom tarpu laiko jau nedaug liko, ir vertėtų užsiminti medžiagos rinkimu.

Bene busiantis T.M.D. Seimas rimtai ir energiskai šiuom reikalu užsiims.

Naujas dailininkas. „Jaunimas“, mėnesinis Viduno išleidžiamas Tilžėje laikraštis, surado naują daug žadančių lietuvių dailininką, savamokslį. Juonui yra Armanas Purkus, vos 18 metų vaikinukas. Apie jį taip p. Vidunas rašo „Jaunimo“ balandžio numeryje:

Gimęs iš vargdenių Lietuvių tėvų, vaikiai neteko tėvo. Motina, ištekėjusi už kito, nuo savęs atšalo. Pradinę mokyklą išėjęs, mokinys telpėti kambarys, triobas. Susirgęs, metė tą dailę ir mokinos fotografuoti amato. Jo ponui iškilus Amerikon, Armanas pasiliko be vietos, dar pilną mokinimo laiką neišbuvo. Tilžėje neradęs vietos, priėmė siūlomąją su labai geromis išlygomis vietą rheino provincijoje, netoli Tryjo miesto. Ten jį išleido, iki kelionės apsiūpęs. Keta jį kiek pasipelnęs, mokinys plevė ir tapyt. Jau iš mažų dienų jis taip dirbo. Į patalą atvedus daryti jis labai gabus. Kita syki atnešimo „Jaunime“ jo paties atveidai, paties pieštai. Apie Italiją jis vis svajojo. Gaila, kad Armanas Purkus neišmoko Lietuvių kalbos iš savo tėvų.

Čia pat pridėta reprodukcija Purkaus paveikslas „Mano svajonių šalis“. Kiek galima iš šios reprodukcijos spręsti, p. Purkus turi visai nepaprastą talentą. Paveikslėlio išvaizda labai primena Boecklin'o stilių.

Žada duoti anarchistas progą. Francūzija, viena liberaliausių ir laisviausių respublikų, iki šioliečiai glaudė pas save tukstantčius įvairiausių politinių pabėgėlių. Vienok pastaruoju laiku, buvę ten pradėdami krevia akimi žiūrėti į daugybę susipietusių ten anarchistų, su kuriais respublikos valdžia negalinti sau duoti rodos. Taigi Francūzijos valdžia nutarėsi ir išdribsi pliausus paliosavimui krašto nuo šių „negeistinių piliečių“.

Sumanyta prašyt kokių nors viešpatystės, pavyzdin Anglijos, kad ji paskirtų kokią nors salą, kaipio vietą, kur galima būtų sugyti visų viešpatystių anarchizmus. Kadangi anarchistas, kaip žinoma, yra priešininkai bent kokioms valdžios ir užvestos dartinės tvarkos, tai manoma duoti jiems šioj saloj pilną liuosybę ir lai ten patis sau rėdosi sulyg savo obalsio „šalin su visomis valdžiomis“.

Zingėdus, kas išeitų, tokį sumanymą įvykdyt.

Lietuvių su lenkais byla.

Neseniai Vilnių pasibaigė Jonišio byla, pagrįstus visoj Lietuvoj.

Lenkai sukėlė Jonišio bažnyčioj tokias riaušis, kad net rusų valdžia turėjo įsimaityti ir visą reikalą atiduoti teismam. Šita byla išvedė aikštėn daugybę bjaurių lenkų pasielgimų ir purviniausių nusidėjimų. Vyriausis kėlikai riaušių: dvarponis Sazončauskas, autestas 1 metams kalėjimo, dvarp. Ivanuskas 8 mėnesiams, 6 valstiečiai po 6 mėnesius kalėjimo.

Kitame „Lietuvos“ numeryje parašysim apie šitą įdomią bylą plačiau.

Nauja komedija. Mums prašoma, kad šiomis dienomis užbaigta vertimas G. V. Moser'o keturių veiksmų komedijos „Su mielu noru“. Iš vokiečių kalbos vertė Mariutė.

Ateiviai. Paskutinė atskaita parodo, kad perėit vasario mėnesį pribuvo Amerikon iš viso 322 lietuvii.

LAPELIS.

PRAKILNUSIS POLITIKIERUS.

Gal manote, kad politikuoti tai visados bjauru. Apsirinkate. Politikavimų gali būti labai prakilnių. Tokių prakilnių, kad net išsižioti reikia, tokių prakilnių, kad jus net šimts vėlinių su perkunais gali paimti.

Gal pažįstate tą senąjį politikierių. Kur-gi ne, pažįstate, gal ir reikalių su juo turėjote. Tai-gi štai jums pavyzdys, sakau, prakilnaus, prakilnaus politikavimų pavyzdys.

Prakilnusis politikierius yra socialistas... bet ne, jis yra karštas tautininkas... ale kur-gi, jis ir ant mišių, įeigu reikia, duoda... o dar ir lietuvių biznį geidžia remti... tai, taip, jis yra ir anarchistas, o dar, teisybė, jis yra laisvamanis...

Prakilnusis politikierius nuėjo pas biznierių...

— Kaip biznis?

— Nieko, gana gerai.

— O, kad Dievas duotų lietuviškam bizniui augti!

— A?

— Aš sakau, kad biznįj mu-su ateitis.

— Taip, taip.

— Ar tamsta negalėtum...

— Ką?

— Palaukti su arendos ėmi-mu už mano butą, o taip gi už kromelį.

— O kaip ilgai?

— Taip, truputį.

— Kas tas truputis?

— O taip, mėnuo, — kitas.

— Tai jau būtų per ilgai, pa-skui už kelis mėnesius nebega-lėtum ištesėti...

— Galėčiau, galėčiau!

— Tai rupinkis.

— O, kad Dievas duotų lietuviškam bizniui augti! Sudiev!

— Sudiev!

Prakilnusis politikierius visą dieną lankstė, darydamas honorarą politiką. Atėjo namo. Sėdo ir parašė į „Keleivį“ ilgą straipsnį. Straipsnis užsibaigė žodžiais: „Tie biznierių tai mūsų skriaudikai, skriaudikai, skriaudikai... Kovokime su jais, kovokime, kovokime... nieko neturime prarast tik retėžius.“ Po straipsnio pridėjo dar aiškiai parbrėžtą priedą „Lai gyvuoja „Keleivio“ biznis!“

Prakilnusis politikierius nuėjo pas kleboną.

— Štai, kunigėli, aš atnešiau ant mišių.

— Tai gerai, panie.

— Kad Dievas duotų kunigėlio parapijai pasidaugint.

— Dauginas, panie, dauginas.

— O ar negalėtum kunigėlis po mišių pasakyti, kad bus mūsų balius.

— Ciciliuk?

— Ne, kunigėli, gerų žmonių.

— Tai gerai, panie, gerai.

— Tai aciū, aciū, kunigėli.

Prakilnusis politikierius nuėjo namo ir parašė straipsnį į „Dil-gėles“. Jame darodinėjo: „Tie dykduoniai kunigai — tai žmonių siurbėlės: jiems ne dvasiški reikalai, tik pinigai rupi. Jie už skatiką sutiktų ir vėlinių dušią parduot. Šalin su kunigais!“ Prie-rašė prie straipsnelio klausė: „Kaip biznis? Ar dar nebancru-tijat?“

Atvažio iš Lietuvos svečiai nebuveliai. Kunigas K. Olšauskis atėjo ir pas prakilnių politikierių. Paklausė jo, kaip čia jam biznis eina?

— Nei šio, nei to,—sako politikierius.

— Tai aš nuo tamtos štai ke-luotė daiktų nupirksi,—pasakė svečias.

— Labai malonu, labai malonu!

— O kaip jūs vedate tą kromelį.

— Tai kompanija, kompanija, ir šėrus parduodam.

— O po kam šėrai?

— Po dešimtį, mielas kunigėli, po dešimtį...

— Na, tai kad jus paremti, aš paimsiu du šėrus.

— Ach, brangiausias sveteli, tai gal kvitą? O taip, tuojaus aš čia kvitą parašysiu...

— O kokių čia draugijų turite?

— Yra čia socijalų, ale tai jau tie... bet čia, kunigėli, yra „Iš-mintingai — versmingai — pasilaiz-ninkai — siur — siur — tautos reikalų vė-dimo kuopa.“

— Kažin, ar tai gera būtų draugija?

— O, taip, taip, taip! Puikiausia, puikiausia.

— Na, tai tiek to, įrašykite mane sąnariu.

— Tai, brangus mūsų didvyri, tris dolariai ir...

— Gerai, gerai.

— Tai kvitą, aš čia kvitą.

— Geidžiū jums visuo gero!

— Ir aš jums, ir aš! Dieve, duok kuopuikiams jūsų prakil-niam reikalui pasisekti!

— Aciū, aciū, Sudiev!

— Sudiev, brangus sveteli, su-diev. O gal palydėti? Taip, taip, aš palydėsiu, kunigėlis čia nieko nežinau, tai dar gali paklysti.

Prakilnusis politikierius atėjo namo, palydėjęs svečių nebuvelių. Pakrapstė galvą. Griebė plunksną. Sėdo ir parašė laiškelį į „Kova“.

Šitame laiškelįj skambėjo: „Atvažio iš Lietuvos du krokodiliai, kun. K. Olšauskis ir kun. Tumas. Apie kun. Tumą žinot jau koks jis lapė ir atžaga-reivis, o kun. Olšauskis tai baidyklė, pragaras, žmogžudys, budelis, lupikas, darbininkų ir tautos priešas... Darbininkai, apsaugokite nuo tų neprasytų gerdačių!!!“

Kita dieną prakilnusis politi-kierius vėl suėjo su svečiais nebuveliais. Svarbiame reikalui ga-vo svarbią paramą. Sugriebė ke-lėtą dešėtką. — „Kovon“ parašė smulkesnį išaiškinimą, nugirdė-tų, honoravą politiką vedant.

Už keleto dienų vėl prakilnu-sis politikierius buvo su svečiais nebuveliais. Visi jau buvo per-skaite „Kova“. Prakilnusis politi-kierius negalėjo atsibjaurėt to-kiais šlykščiausiais... „Kovos“ šaliniais. Svečiams nebuveliams žadėjo butinai sužinot, koks tai niekšas tokius niekšingiausių dalykus rašė. Bet kaip neįsiekio-ju, kaip neįsienijo, visgi surast negalėjo. Svečiams nebuveliams išaiškino, kad tas niekšas, turbūt giliai kur užsislėpęs yra.

Vakare parašė „Kovon“: „Su-deginkit mano laiską, gaukit, kaip galit, kokių nors afidavitus, sau-gokitės, svečiai nebuveliai ketina jus teismam traukti! Bet nebijo-okit! Drąsiai!“

Prakilnusis politikierius... Bet užtik, užtik, mano plunksna! Ką tu gali toliau papasakoti, tuo nebetiktų jau žmonės...

Taigi šitai yra, po šimts pyk-ti! O jūs sakote, kad politikuo-ti — tai tyla... Razbainikas.

ATSAKYMAS „NARKUNŲ JURGIUI“.

Narkunų Jurgis „Keleivio“ No. 12 ne keno neprastą užsimanę pasirupinti p. Šerno likimu ir kal-tyti manę, buk aš p. Šerną atstu-miau nuo redaktorstės ir da-gi slaptai, nepasiklausęs nė Jurgio, nė „Keleivio“. Kadangi toks kaltini-mas buvo tai Jurgio pirmėiška nesamone ir „pirmėiška“ mela-gysė, kadangi tui skaitytojai ga-lėjo tokiom, melagystėms įtikėti, tai buvau priverstas ant to atsiliepti ir išaiškinti kad Jurgis meluoja, nes p. Šernas nebuvo ir nėra nuo redaktorstės pastumtas. Prie to patariau Jurgiui, vietoj rupintis p. Šerno likimu, geriau pasirupinti savo paties likimu. Ant to Narkunų Jurgis per penkis savaites tylė-jo. (Tas reikiška pirmėiška), tik dabar surengė į „Keleivio“ No. 18 tikrai „pirmėiška“ atsakymą, iš kurio čia paminišiu tik svarbiausius faktus, kokiais „pirmėiš-kasis“ Jurgis malonėjo mane ir p. Balutį apkalinti. Čia jie:

1.—Anala metala Olaszewskis par-davino liutus Arkansas valstijoje. Žinojo, kad ten geltonas drągas viešpatavo; o jis įkalbėjo žmo-nėms, kad ten viskas gerai; su-ėmė pinigus ir apie 200 ypatu nu-suntė ant pražultės. Kurio turėjo pinigų, tiems pavyko šlap-teip iš-bėgti, o kiti visi nuo drągo išmirė.

2.—Olaszewskis atslapaužino po kelis tukstantus T. M. D. kunygelų ir jās brangiau pardavė už kė-tus. (Gerai kad ne pigiau, kitaip būtų subankrutijus T. M. D.).

3.—Olaszewskis „pramanė“ kad „Ke-leivį“ išleidinėja žydai...

4.—Balevičia persikrikštijo į Ba-lutį...

5.—Balevičia mėgė pasyztamo kaipio gėrą atžagareivį; žinome, kad jis vėlur stengiasi grąžinti pirmėiška organizaciją, što-

me ir tai, kad „Lietuva“, kaip tik p. Šerno iškėmė ten sumažėjo (kas jį sumažino, ar „pirmėiškas“ Jurgis). Turėjo jį atžagareiviskai pusei. Matant, kaip dalykai sto-vi, jį laukiu mano pareiga visuo-meni pranešti, kad „Lietuva“, ne-telkų p. Šerno (kodėl netekus, ar Jurgis mano p. Šerną nukidina-put?) nepasigalios šmeišti pirm-ėiviu.

Bravo Jurgi! Šmeiči tikrai „pirmėiškai“, nes dalykai, už kuriuos Taništa mąpė kaltinti, stovi šiteip:

1. Nėtik; Olaszewskis, bet kiek žinau, jį tai nė jokia kita Chicagos firma-niekada Arkanse lietuviams lotų nepardavinėjo, ir niekas apie Arkanso liutus niekada nieko ne-girdėjo. Kur „pirmėiškas“ Jurgis matė, ar skaitė kad-nors apie Arkanso liutus, ar savo idėję „pirmėiškoje“ vaidentuvė? Jurgis girdėjo skambinant, bet nežino kur, girdėjo Arkansą, bet nieko apie jį nežino, o vienok meluoja, kad pasirodyti „pirmėiviu“.

Arkanso istorija yra šitokia: 1893 m. visi Amerikos lietuviški laikraščiai agitavo už įkurimą lietuviškos kolonijos. Chicagos lietuvių, paraginoti lietuviškų laik-raščių, šaukė mitingus ir svarstė, kaip ir kur tokią koloniją įkurti. Į mitingus susirinkdavo šimtai žmonių, besinteresuojančių far-moms, ir svarstė ilgus laikus, kaip ir kur tokią koloniją įkurti. Į pas-kutinį mitingą pribuvo teipgi vėlio-nis Kn. Burba, Kn. Žebrys ir vė-lionis Kn. Kolesinskis ir apsvarstė reikalą, išrinko komitetą vietos sura-dimui; komitetas išrinko: Joną Jaukštį, Alexandrą Bijanską ir Kazimierą Kunčą. Besinteresuojanti minėta kolonija dėjo po \$2.00 uždengimui komiteto kelionės kaštų, o Kn. Burba davė \$10.00, ir Kn. Kolesinskis \$5.00. Prie mi-nėtų trijų komiteto narių dar prisidėjo Juozapas Dutkus iš Phila-delphos ir Vincas Kangiseris iš Dolgeville, N. Y. Šie penki komi-teto vyrai aplankė valstijas Wis-consin, Minisota ir Arkansas, įsiekdami tinkamos kolonijai vietos. Arkansas jiems geriausiai patiko ir jie ten įprinko kolonijai vietą, prie miestelio Hazen, Prairie Coun-ty, Dūg, komiteto nariai, Dutkus ir Kangiseris, tuojaus ten pirkto po 80 akų žemes nuo Union Land Co. po \$6.00 už akrą ir pirmiausiai ten apsigyveno, o kiti trys komiteto nariai, sugrįžę į Chicago, pagarsino per „Lietuvą“ rezultatą savo mi-sijos. Bavo tai 15-tą dieną spalio, 1893 m. Vėliau Union Land Co., kurios ofisas yra po No. 163 Washington St., Chicago, davė „Lietuvai“ savo laukų apgarsinimą ir teip prasiidėjo lietuviška far-mų kolonija Arkanse, bet ne lotų pardavinėjimas, kaip „pirmėiš-kasis“ Jurgis rašė. Iš viso ten lietuvių apsigyveno tik 7 šeimynos, ne 200, kaip „pirmėiškas“ Jur-gis sako. Jie tada mokėjo už žemę nuo \$6.00 iki \$8.00 už akrą, bet kad klimatas ten lietuviams išrodė per šiltas ir todėl jiems nepatiko tai po kelių metų, pardavę savo žemę po \$10.00 iki \$12.00 už akrą, persikėlė kitur. Ta pati kompanija, kuri tada Arkansą pardavinėjo žemę po \$6.00 už akrą yra Chicagoj ir šiandien ir dabar ima už akrą tos pačios žemes po \$25.00. Šiandien ta vieta Arkanse yra tirščiau-siai užgyventa farmieriais viso-kių tautų ir jie ten neserga ir ne-miršta daugiau, kaip kitur o gelto-no drugio ten nėra. Iš Lietuvių tenai ne vienas nenumirė, apart Kan-giserio poros vaikų. Ar vaikai kitur nemiršta, tik Arkanse, ant to tegul „pirmėiškas“ Jurgis at-atsako. Olaszewskis neaprinko Arkanse nė kitur lietuviams kolo-nijai vietos, jis nebuvo komitete ir nepardavinėjo nė farmų, nė lo-tų. Viskas, ką Olaszewskis pa-darė, tai davė „Lietuvoje“ vietą ko-miteto raportams ir kompanijos ap-garsinimui teip, kaip „Keleivis“ ar „Kova“, duoda vietą savo „pirmėiškuose“ laikraščiuose apgar-sinimams Dr. Lister, Philadelphia Medical Clinic, ir kitiems. Už ką tada Narkunų Jurgis Olaszew-skį šmeičia? Ar darodymui savo „pirmėišku“?

2. Ar „Olaszewskis“ atspaudino sau po kelis tukstantus T. M. D. kunygelų, tai T. M. D. geriau žino už „pirmėišką“ Jurgį, kiek jai Olaszewskis yra nusidėjęs. Apie šį dalyką Jurgis žino tiek, kiek ir apie Arkanso liutus, o vie-nok jis šmeičia, kad pasirodyti „pirmėiviu“.

3. Ar „Keleivį“ išleidinėja žy-dai, tai jį ne Olaszewskis prasi-minė; gandas yra girdimas jau keli mėnesiai laiko, ir net „Vien-nybe Lietuvių“ minėjo, kad yra ir afidavimai parodyti to

fakto. Olaszewskiui visai neru-pėjo ir nerupi, kas „Keleivį“ iš-leidinėja ir apie ganda Olaszewskis būtų tylėjęs, kaip ir tylėjo jėgu Narkunų Jurgis savo „pirmėiškas“ šmeičiniais nebu-tų privertęs jį atsiliepti. Beje „Keleivis“ sako kad Olaszewskis galėjo kreiptis į Boston City Hall ir gauti dokumentus darody-mui, kad „Keleivis“ priguli Ge-gužiui ir Mikalkevičiui-Michel-sonui (gal Mendelsonui?). City Hall gali turėti rekordus tikrai korporacijų. Bet ar „Keleivis“ yra korporacija, mės to nežinome ir po antra „Keleivio“ reikalai mus neinteresuoja. Jeigu „Keleivį“ iš-leidinžia žydai paveržimui lietuvių pramonės, tai tas yra jų slapybė ir savo slapybių į City Hall jie nereportuos. Jei tas nebutų slė-piama, tai ir Gegužis tenai nebutų reikalingas. Jog Amerikoje yra daugybė korporacijų, kurias valdo Truistai, o City Hall rekorduose jų trustų vardų nerasi, bet rasi visai kitas asmenis korporaciją atsto-vaujančius. „Keleivis“ sako: Olaszewskis turi reikalus su „Kele-i-viu“ leidėjais, tai ir pats gerai žino, kas „Keleivį“ išleidinėja. Vi-si reikalai, kokių Olaszewskis tu-rėjo ar turi, tai vien, kad Gegužis perka nuo Olaszewskio knygas, o knygas perka pas mus netik Ge-gužis, bet ir šimtai kitų knyginių-ky ir pedliorių. Ar tada visi knyg-ininkai ir pedlioriai turi būti laik-raščių leidėjais?

4. Narkunų Jurgis paskaitė už didelį prasižengimą prieš „pirmė-ivų“ etiką, kad Balutis apsikrikštijęs iš Balevičiaus. Bet kad Michelsonas, „Keleivio“ redakto-ris persikrikštijo iš Mikalkevičiaus tai tą Jurgis neskaito prasižen-gimu, bet jo nuomone, tai yra „pirmėišku“.

Ar ne pukei pa-žanga! (Balevičius neturėjo rei-kało „persikrikštij“ į Balutį, nes jis gimimo metrikose ir kitokiuose oficiališkose dokumentuose turi lygiai abi pravardis: Balevičius (jis gailutis), ir turi pilną tiesą, be jokų „krikštų“ vartoti kaip vieną, teip ir kita pravardė.

5. Jurgis šaukia: „Męs pažys-tame Balevičia kaipio gerą atžaga-reivį, žinome kad jis grąaua „pirmėiškas“ organizaciją, žino-me, kad susilauksime naują peilį, kuris šmeič „pirmėiškus“.

Balevičiaus nėra reikalo teisin-ti, nes jį visuomenė, rodos, gerai pažįsta ir be Jurgio „rekomenda-cijų“.

„O „grioviniai“ žinomi, jog ypač T.M.D. Draugystė? Žinoma, reik but didelių „griovinių“, kad laike metų ar dviejų iš kelių kuopų pa-daryt 120 kuopų, surinkus apie 5 tukstant, dolierių, išleisti Kudir-kos raštus. Reik but didelių „gri-oviku“, kad Valparaiso mokyklą pa-daryt centru lietuvių moksleivių. Jis grąaua „pirmėivius“.

Klausimas, kokių „pirmėivius“?

Ar tokius, kaip Jurgis? Kame ta Jurgio „pirmėivystė“? Į kurį ga-lą, ar jį užpakalinį? Toks besiel-gimas, kaip kad Jurgis elgiasi, tai ne kokia pirmėivystė. Su to-kiais „pirmėiviais“ negalima po-limizuoti. Geriau nuo jų pasi-salinti.

A. Olaszewskis, „Lietuvos“ leidėjas.

—

VISUOMENĖS VEIKĖJAI.

(Pasakėlė).

—

Priėmė Aitvaras kruvą pini-gų ir padėjo ant tos kruvos du laiškus.

— Viename buvo parašyta: „Pinigus atiduodu Lietuvos naudai. Tą naudą turi nuspręsti visuomenės veikėjai vienu balsu. O jeigu, Dieve mylek, klausimas įkelti neišristas, tai atplėskite ant-rąjį laišką.“

Subėgo, suskubo veikėjai iš vi-so krašto visokiais vardais: pirm-ėiviai, atžagareiviai, kunigai, be-dieviai, klerikaliai, demokratai ir ėmė spręsti, kas turėtų būti nau-dinga lietuviams.

Devynias dienas, devynias nak-tis sprendė veikėjai. Nuo gincų žemė drebėjo, nuo argumentų už-temo saulė. Dešimtą dieną, ne-usprendė nieko, veikėjai išdriki-gutėjo.

Antrame laiške buvo parašyta: „Vilijos“ fabrikantams. Susi-mildami, vynučiai, nuliekai, kaip mokate, didelę armatą, užtaisytą į šitais veikėjais ir šaukit lietuvių lenkų endekiją.

— Vuus —

„Pasnekėlių“ Kampelis.

Atsakymai iš perėjo numerio.

29. Kas pirmiausiai pradėjo gatves akmenimis brukuoti?

30. Kokiam laikrodininkui iš-badė akis, kad jis negalėtų para-lyt kito panašaus laikrodžio?

31. Kokių padavimus turi įvai-rios tautos apie pirmos moteries sutvėrimą?

32. Ką reikiška ir iš kur pa-cina žodis „vodevilius“?

33. Kokį plotą pasaulį užima girios?

—

Atsakymai.

29. Pirmiausiai pradėjo bru-kuoti gatves ir kelius akmeni-mis gyventojai garsaus senovėje miesto Kartogo. Sis miestas bu-lo šiaurinėj Afrikoj ant Vidur-žemio jurių pakraščio, maždaug toj vietoj, kur šiandien randasi miestas Turis. Miesto pradžia siekia 9-to amžiaus prieš Kri-staus užgimimą. Anais laikais jis buvo pagarsėjęs savo dideliais turtais ir savo gyventojų apsi-švietimu. Dar ir šiandien galima matyt gruvėsių senobinės Kar-tagos,—sostinės anais laikais ga-lingos Kartagos respublikos.

Trečiame šimtmetį prieš Kri-staus užgimimą prasidėjo tarp Kartagėnų ir senovės Romėnų karės (taip vadinamos Punių ka-rės), kurios užsibaigė pilnu pa-naikinimu turtingo miesto 146 metais Prieš Krist. Gim. Sulygi-namai angsta kartagėnų civiliza-cija perėjo į romėnus ir nuo jų romėnai perėmė ir gatvių, bei ke-lių brukavojimą akmenimis. Nuo Rymo į visus romėnų plačios viešpatystės galus tapo nutiesti puikūs keliai. Garsus Aprijos ke-lius nutiestas 312 m. prieš K. G. Sis kelias buvo taip puikiai padarytas, kad dar ir šiandien, po 2 tukstantų metų, jo gerai už-silaikusias liekanas galima ma-tyt. Londono gatvės pradėta pir-mu sykiu brukuot 1533 metais. Vartota tik parinktieji apvaie-ni akmenys, be jokio apdirbimo. Šiais laikais gatvių brukavimu vartojama ceglės, akmenys, me-dis, asfaltas ir cementas įvai-riuose pavydaluose.

30. Vokietijoje, mieste Stras-burge, katedros bokštė yra gal visame pasaulyj garsiausias laik-rodis, kurį išplianavo ir padarė pradžioj 16-to šimtmečio astro-nomas vardu Izaakas Habrecht.

Yra šio miesto istorijojeji mi-tas*), arba padavimas, sulyg ku-rio Strasburgo miesto „tėvai“ (taryba) liepusi išbadyt Ha-brechtui akis, kad niekur kitur jis negalėtų panašaus laikrodžio padaryt.

Seniaus mieste Strasburge bu-vo gana įdomus ir nepaprastas laikrodis. Žemesnėj šio laikrodžio dalyj buvo padirbtas amžinas ka-lendorius, vidurinėj dalyj cifer-blatas, rodantis laiką, o viršu-tinėj dalyj buvo stovylas trijų karalių ir Dievo Motinos. Kiek-lą ir rado du medžio pagaliu: vieną valandą, mušant laikro-mio, kada vyras atėjo skirpsto. At-džiui, išeidavo trys karaliai ir ti-ty padarė, jie išrodė iš to pagali-uo davė Dievo Motinai garbę. Tuom pačiu laiku varpai skam-bindavo himną ir po to gaidys tris sykius užgiedodavo. Pra-džioj 16-to šimtmečio šitas laik-rodis pagedo ir sustojo. Jo vie-tin astronomas Habrechtas pa-darė kitą, dar įdomesnį, kuris tįjo net iki 1789 m. Sustojus jis sulgy Madagaskaro padavimo tam laikrodžiui, bandyta jį pa-taisyti, vienok niekas neišstengė to padaryt. 1838 metais laik-rodininkas, vardu Schwilgus, ap-siūsiemė visą laikrodį iš naujo per-dirbti ir po 4 metų užbaigė savo darbą 1842 m. Vidurinėj laik-rodis dalyj yra ciferblatas, ratas 30 pėdų apskritumo. Aplink ciferblatą eina ratas amžinos ka-lendoriaus. Vidurnaktyj, 31-mo gruodžio, laikrodis pats automa-tiškai susireguluoja, ant 365 ar 366 dienų, sulyg to, kiek dienų ateinanti metai turės. Čia pat įtaisyta prietaisa, kuri parodys užtemimus saulės ir mėnulio, ko-kie tik bus ateityje. Iš vienos laikrodžio pusės stovi Apollio

Šio vėliaus pasidare dabartinis vardas. Vėdevilius, šių dienų reikšmė, vadinama muzikale drama lengvo, juokingo, tankiai sarkastiško turinio su dainomis ir šokiais.

Amerikoj šiuo metu vadinama taipgi šiupinių visokių lengvų, trumpų žaislių ir sceniškų veikalių.

33. Ant viso žemės paviršiaus girių yra 1500 milijonų hektarų, taigi girios užima beveik ketvirtą žemės paviršiaus dalį. Didžiausi girių plotai yra Kanadoje, nes 320 milijonų hektarų. Europoje girių yra 300 milijonų hektarų, o jų daugiausia yra Rusijoje, Švedijoje ir Norvegijoje. Mažiausiai girių turi Ispanija, Austrija ir Vengrija. Indijos girių yra 50 milijonų hektarų, nors Indijos užima tokį plotą kaip visa Europa. Japonijoje girių yra 23 milijonai hektarų.

KLAUSIMAI.

34. Kas tai yra dinamitas ir kaip jis padaromas?

35. Kaip yra ilgos didžiausios pasaulio upės?

36. Kaip ilgai gyvena įvairūs gyvuliai?

37. Kur yra didžiausios pasaulio varpos?

Iš Organizacijų Judėjimo.

Kun. Žilinskio raštai jau gauti. Pranešama, kad kun. Žilinskio raštai (4 tomai) ir D-ro Garmaus paskaitos, kuriuos T. M.D. žada šiemet savo sąnariams dalinti, yra jau gauti. Tikimasi, kad galima bus juos gauti šio mėnesio pabaigoje, arba birželį. Visi nariai, pilnai užsimokėję savo duokles, lyginai ir naujai patojusie šiais metais, vėl gaus dailių pūdą knygų. Knygų ir apšvietos mitytojai lai pasiskubina pasinaudoti šia gera proga, prisirašydami prie draugijos, pakol dar laikas.

Iš Susiv. Liet. Am. reikalų.

Nuolatini deficitais, kokių kas metai duoda S. L. A. organas „Tėvynė“, pagimdė kaikuriuose sumanymus panaikinti savąją organą, užsiganedinti išleidimu tik perijodinių atskaitų ir pakviesti koki kitą laikraštį likti S. L. A. organu, kaip kad pirmasis buvo. „Tėvynės“ 18-me numerį p. S. L. A. narys Darbutis nurodo priežastis, kurių dėlei toks sumanymas nebutų geistinas: panaikinus savąją organą, tuomi pasidarytų S. L. A. ne nauda, bet blėdis. Jis pataria geriaus parupinti daugias skaitytojų, leisti kningas, parupinti apgarsinimus, gauti daugias spaudos darbų etc.

Rašėjas turi teisybę. Jaigu žmonės pradeda laikraščius beveik be pinigų, be kredito, be skaitytojų ir be organizatorių ir galy gale iš to padaro pragyvenimą, tai lai sau pagalvoja S. L. A. nariai, kodėl S. L. A. organas, turėdamas kapitalą, kreditą, gatavus skaitytojus ir neapmokamus agentus (dauguma sąnarių jais de facto yra), netik kad neišsina savais, bet dar daro deficitus?

Mes manytume, kad nereik organo naikinti, bet plačiai didėlėmis raidėmis pagarsinti: „Reikalinga gera galva S. L. A. reikalų vėdeviliui“. Mes nemanome, kad kas kita būtų reikalinga, kaip tik toji gera galva. Duokime šią dieną tokias išlygas, kaip turi „Tėvynė“ (kapitalą, gatavus skaitytojus, kreditą etc) bent kokias gabesnei privatinėi upatai ir tada pažiūrėtum, ar jis po metų-kitų turėtų deficitus. Jaigu S. L. A. organas, vėton gerintis finansiskai, vis eina blogyn, tai tas bene turės reikšti, kad S. L. A. reikalauja geros rankos ir geros galvos,—daugias niekio!

Narys Tinginys.

S. L. R. K. Seimas. Rymo katalikų Susivienijimo sekretorius, p. Jonas Rikteraitis, praneša „Draugo“ Nr. 8-ame, kad 27-tas S. L. R. K. Seimas atsisub šiuomet Bostone 28, 29 ir 30 d. gegužės mėnesio. Tarp svarbiausių reikalų, kuriuos šis Seimas turės aptarti, paminėta priėmimas

mas naujos konstitucijos ir išrišimas organo klausimo. Patariama taipgi padidinti sekretoriaus algą; dabar jos yra vos 50 dl. ant mėnesio. Sekretorius vėgaliai gali žmoniškai iš tokios algos gyventi ir priverstas yra pašalintis fabrikuose uždarbiauti. To neturėtų būti, atsiminus ant patarles, kad „pigia mėsa šunėda“. Visos mūsų organizacijos privalo turėti tinkamai apmokamus viršininkus, nes tik tada galima nuo jų reikalauti tinkamai atliekamo darbo.

Žada šaukti kongresą. Kaip matyti, tai šie metai bus derlingi. Apart regulariškų kasmetinių seimų ir seimelių, šiais metais bene ar tik neturėsime ir „kongreso“. Newarko, N. J. pašalinės draugijos padarė sumanyimą susijungti visoms katalikiškomis pašalinėms draugijoms. Tuom tikslu šaukiama „kongresas“, kuriam pritaria ir Sv. Jungio dr-ja iš Luzerne, Pa.

Kelias metus atgal girdėjosi apie susitvėrimą pašalinių draugijų Susivienijimo iš apie 30 draugysčių. Rods, buvo net konstitucija sutaisyta ir Centro Valdyba išrinkta. Ar buvo kas nors daugias padaryta — apie tai „istorija nieko nesako“....

Vargonininkų reikalai. Perciutais metais susitvėrė lietuvių vargonininkų Sąjunga aprupinimui kaip medžiagiškų, taip ir dvasiškų bei speciališkų vargonininkų reikalų.

Sąjunga dar nespejo galutinai susikristalizuoti, vienok reik mauti, kad greit ji savo reikalus sutvarkys, nes, kiek mums žinoma, tarpe jos narių yra keleatas veiklių narių. „Draugo“ Nr. 8 tulas p. Narkuniškis tarp kitko atkreipia vargonininkų atydą į būtiną reikalingumą sutvarkyti mūsų bažnytinę ir svietiską muziką. Bažnyčiose jis pataria drudai prisilaikyti gregorijoniško giedojimo, gi pasaulinėse dainose atkreipti atydą į lietuvių tautiškus motyvus.

Vargonininkas — svarbus pas mus asmuo netik srytyje bažnytinės muzikos. Kol kas jis yra pas mus taipgi pjonierium pašaulinės muzikos, skleidėju šios dailės plauos miniose. Todėl iš visų atžvilgių geistina, kad jų Sąjunga stipriai susiorganizuotų, nes tas turėtų viesiems ant nauodos išeiti.

(Tąsa nuo trečio puslapio.)

vyzdingas, jo reputacija apielinėjo buvo kuogeriausi, jo darbtumas buvo pagirtinas, ir juo vaikas augo didesnis, juo labiau jis buvo savo draugu ir kaimynų mylimas ir paguodojamas. Kada prieglaudos draugija, kuri buvo šita vaikina farmieriams atidavusi, vėl apie jį atsiminė ir pasižingėdavo jo likimu, tai vaikas jau buvo išaugęs vyrų, savistovis ir pats sau gerą pragyvenimą daras. Šitas jaunikaitis, su tokiu pasibaisėtinu savo tėvų-protėvių rekordu, neapreikš nei mažiausio palinkimo prie blogų darbų, kuriais jo protėviai pagarsėjo.

Atpenč,—ant kiekvieno žingsnio jis davė prirodymus savo tvirtos doros ir sveiko proto, kuriais besiremiamas, jis budavojo savo karjerą, ateiti.

Šitas, tik-ką paduotas, pavyzdėlis verčia manyti, kad kudiški gyvenime veikia dvi įiegi: priiminimas ir aplinkybės, arba apystova, kuriose jis auga. Mes tik-ką davėme pavyzdį, iš kurio matyt, kad apystova, rasiute, lošia didesnę ir svarbesnę rolę vaiko charakteriaus besiformavime, negu prigimimas, nors, žinoma, negalima ginčytis apie tai, kad ir pastarasis pasiūlyti be įtekmes. Prieglaudų ir vaikų globojimo namai savo rekordais parodo, kad prigimimo, (tai yra persikėlimas tėvų ypatybės ant vaikų) yra viena pamatinų plyty, iš kurių tverias busiantis vaiko charakteris. Jog nereik pamiršt, kad iš vyšnios vaisiaus išaugis tik vyšnios medis, iš prastos obuolio seklos tik prasta obelis. Vienok reik taipgi žinoti ir tai, kad, užgimus iš prastos seklos prastam obelies medukui ir įskiepijus jį geros rūšies skiepu, galime susilaukti iš tos pačios prastos obelies gėsių reikalų, kuriuos šis Seimas turės aptarti, paminėta priėmimas

Taip lyginai yra ir su vaiku.

Gimus jam su blogomis savo tėvų ypatybėmis, (palinkimu prie alkoholio, tinginaviuviu etc), reik jam suteikti geresnius „skiepus“, kurie permaitintų jo prigimtas ypatybes. Tuomi „skiepu“ yra ne kas kitas, kaip tik aplinkybės, apystova, kurioje vaikas auklėjasi. Ir kaip jauname prastame medely „skiepas“ visados prigija (žinoma, gerai modelį prižiūrint) ir išduoda geras vaisius, taip lyginai nėra pamato abejojti, kad apystova ir geras vaiko auklėjimas negalėtų apgalėti blogo vaiko prigimimo.

Augščiaus paduotas pavyzdėlis tą parodo, o globojimo vaikų draugijų ir prieglaudų rekordai (užrašai) šių išvedimų teisingumą patvirtina.

Pirmiaus paminėta vaikų globojimo draugija New Yorke, laike 50 metinio gyvavimo, prieglaudė ir aprupino apie 28 tūkstantis kudiški,—daugiausiai pamestų, arba nuo gatvių ir mėslynų surinktų. Jaigu ne visi, tai daug didesnę šių kudiškių dalis buvo blogo prigimimo,—vadinasi, jų tėvai negalėjo pasigirti nei darbtumu, nei dora, nei kitomis gero žmogaus ypatybėmis.

Iš 28 tūkstantis kudiškių, aciu draugijos priežiūrai, rupestingumui ir mokyjimui pastatyt kudiški geroj apystovoj, 87 nuosimčiai (t. y. iš šimto vaikų 87) išaugo dorais, gėrais vyrais, arba moterimis. Maža to; nevienas šitu su blogiausiu prigimimu vaikų, išaugęs, užėmė visuomeniskame šios šalies gyvenime augštas garbes, paguodėms, ir atsakomybės vietas.

Žemiaus paduodame kelis įdomius pavyzdžius, paimtus iš tikrojo šių dienų gyvenimo. (Toliaus bus)

APIE ŠI IR APIE TĄ.

Kynų tautos himnas.

Kynų tautos himnas visai neseniai buvo peržiūrėtas ir respublikonų pertaisytas. Laisvės švielejimas atsimušė drąsiaus paviekslų suligimiuose ir savotiškų lirkioje.

O, laisve, didžiausia dangaus dovana! Susijungus su santeika, tu duosi žemei tūkstantį naujų stebuklų, svarbi tu, kaip protas, didi, kaip milžinas, kurs siekia dangų. Debesiai — tavo ratai, — vėjas — tavo greitėji žirgai. Ateik mums karaliauti į žemę, mums esantiems baisyje vergybėje, bilketek savo šviesias spindulias. Europa, tu išleptina dangaus baltoji dukte, tu turi ir duonos ir vyno, visko tu turi per daug. Aš gi myliu, laisvę, kaip savo mylimąją. Dieną minintis, naktį sapnais aš gyvenu su tavo tėvynės vargais. Bet neištikimas, nevienodas tavo prigimimas, o laisve, neduoda man tavęs pagauti. Deja, — mano broliai dar ligisli vis tebėra vergai. Tečiau, kaip malaniai pas vėjas, kaip blizgės ant kvepiančių lapų rastos lašai, ir žmonės taps tuomet visi karaliais.

— Vilius

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Senam Singeliui. Vienas raštas tai rašėjo paties gyvenimo aprašymas; kitame sumaišyta žiniai su kopuštais taip, kad iš jo nieko padaryti negalima. Gyvenimas korespondento skaitytojams ne rūpi, todėl ir toki raštai laikraščiams netinka.

P-i Išsidangęs. Aciu. Nepamiršk ir toliaus.

P-i Kaštonui. Laikraštį siunčiam reguliariškai. Turbut dėlei kokių kitų priežasčių jo negaunat.

p. Žvirblys. Dėlei stokos vietos dedame sutrumpinę.

p. St. Vaikas. Gavome, aciu. Vėliaus pažiūrėsime.

Padėkavonė.

Balandžio 28 d. š. m. Chicagoje ant North Side, Columbia svetainėje buvo surengtas literatiskasis vakaras Valparaiso mokinių Lietariskos Dr-stės knykyno naudai. Iš to vakaro knygynei pelno liko \$0.05.

Visiems rengėjams ir pagalbininkams tariame širdingą aciu.

S. BIEZIS.

Valparaiso, Ind.

KULTURA IR SPAUDA

Dr. Emil Loebli

LIETUVIŲ KALBON IŠVERTE

VAIDEVUTIS

—O:—

(Tąsa).

Kaip didžiai prasiplatins buvo laikraščio evoliucijos istorijoje pamėgimas praklinių, daug žadančių titulų, parodo mums pavyzdys, paimtas iš antrosios žemės skritulio pusės: pirmoje XIX amžiaus pusėje randame Argentinios spaudoje šitokius pasivardijimus: „Seniausias vėlinio sunus“, „Raudonas vėlinas“, „Pekla“, galop net: „Laikraštis judėjimo ir operacijos atnūtininių metų, kuriais tapo pataliosuota provincija Salta.“ Kad panašūs apsi-reiškiniai pasirodo visuomet nerū ir karsčio laikais — parodo mums Vienos revoliucija 1848 m., kuri, kaip žinome, pagimdė daugybę žemiausios kategorijos laikraščių: daugelis jų turi visai paikus vardus, be jokio skonio. Apie tai suteikia mums plačią ir aišką informaciją Aleksandras v. Helfert savo sąžiningoje Vienos laikraštijos istorijoje. Kitokios varos naujesniųjų laikų tendencija atsilepė lygiu būdu ir spaudoje, laikraščių vardai kas sykis vis mažiau turi sensacijos. Tankiausiai sutinkame juos siauros definicijos formoje, pvz. „Presse“, „Post“, „Journal“, „Zeitung“, „Anzeiger“ ir t. t. Francojėje atsirado jau labai anksti tokie laikraščių vardai, kaip: „Courrier“, „Postillon“, „Massager“, „Mer-cure“ ir t. t. Šiandien jau nebesame tokios klaidingos nuomonės, kad reksmingas ir akty-sna puolas vardas tegali padaryti laikraštį in-tekningu. Naiviskiausia visuomenė jau turi tiek kritikos nuovokos, jog sugeba apkainoti laikraštį iš jo turinio vertės. Tuo pačiu tatau vardas priklauso prie kategorijų mažiausiai laikraštį apcainančių.

b) Išleidinėjimo būdas.

Laikraščių išleidinėjimo būdas, taip pat ir turinčios su juo sąryšį permainos, yra iškal-bingu pramonės, vaishos ir net kultūros išsi-vystymo išreikšėju, su kuriais tai veiksniais skaitančioji visuomenė tveria nepertraukiamą cilybę. Geriausiai šio išsitarimo prirodymu yra tai, kad greitas pramonės ir vaishos išsi-plėtojimas, teisių pažanga ir liaudies apšvietos ribų prasiplatinimas, prisideda nelyginant au-tomatiškai prie nuolatinio laikraštijos vysti-mosi. Visai paraleliškai su laikraštijos besi-vystymu, vystėsi parjimas nuo išleidinėjimo pranešimų prie reguliariško savaitraščio, dvi-savaitraščio ir dienraščio išleidinėjimo; vėliau gi — prie dailinio laikraščio ir rytmetinius ir vakarinius. Vokietijoje pirmiausiai sutinka-me pusmetinius išleidimus, taip vadin. *Re-laciones semestralės*, vėliau tečiaus laiko protar-piai kas sykis vis labiau siaurinais. Pirmūnį dienraštį pradėjo leisti Tim-o-tiejus Ritzsch Leipzig, sausio 1 d. 1660 m.; nuo to laiko pasirodo tasai laikraštis kasdien, su pertrauka šventadieniais, vardu: *Neuinculende Nachricht von Kriegs und Welthändeln*. Pirmutiniu Londono dienra-ščiu buvo *Daily Curant* (Kovo 11 d. 1702), pirmutiniu Francojės yra *Journal de Paris* (Sausio 1 d. 1777).

Dienraščių išleidinėjimo būdas priklaus-o nuo šalies gyvenimo sąlygų. Pas aristokratams matome tulas svarbias aplinkybes, pri-jaučiančias labiau rytmetiniams dienraščiams. Nes rytmetiniai dienraščiai gali atspaudinti visokius atsitikimus, įvykius ligė vėlai nakčiais, nuosakius parlamentarinių posėdžių pranešimus, toliau gali padavinėti naujaisias biržos ir vaishos žinios, teatrų recenzijas ir komentarius, žodžiu sakant, gali paduoti daugybę aktualių informacijų. Negalima iš-leisti iš akių ir tai kad skaitytojų indomumas ryto metu yra didesnis, nes skaitytojus pra-leides ilgą naktį, jaučia, jeigu taip galima būtų išsitariti, tulą žinių alkį. Galop vaishininkams yra labai naudinga, pradėdant savo užsiėmimus, turėti informacijas apie valsių ir biržos stovi. Tatau viską suėmus kruvon, pamatysime, kad rytmetiniai laikraščiai turi didesnę intėkme visuomenėje ir praklinėse prasme už vakarais leidžiamus. Dėl įvairių-įvairiausių atsitikimų daugybės ir niekados nepatenkinamo skaitytojų indomumo lieka dar gana daug medegos popietiniams ir vakari-niams laikraščiams leisti. Ypatingą reikšmę turi popietinis ir vakarinis laikraštis gyvenan-tiems toli nuo miesto, provincijoje žmonėms, kadangi tie laikraščiai, išsiusti nakties trau-kiniu, ateina į skaitytojų rankas sykiu su tos pačios dienos rytmetiniais laikraščiais ir turi daug turtingesnę žinių saltinį. Tas ir buvo svarbiausiąją vakarinių laikraščių leidimo priežastimi. Tipišku ir pažymėtinu to dalyko prirodymu yra besidauginimas vakarinių lai-krasčių Anglijoje. Krasa (arkliais vėžama) išėdavo iš Londono tik vėlai vakare, todėl buvo galima šulaukti spaudzinimo darbą lig paskutinės valandos, kad atsakomai sunaudo-jus ištisos dienos visokias žinias, o tuo pačiu apgalvėjęs rytmetinius laikraščius. Taip atsi-rado pirmutinis *London Evening Post* (Lon-dono Vakarinė Krasa) 1727 metų pabaigoje, leidžiamas tris sykius savaitėje, nes krasa tankiau neišėdavo. Tik XVIII amžiaus pra-džioje, kuomet krasa pradėjo kasdien vaikš-čioti, Petras Stuart pradėda išleidinėti pirmą laikraštį vardu *The Star* (Zvaigždė). Pama-žiu, laipsniškai, užaugo vakarinių laikraščių skaicius lig penkių. Atsiradus geležinkeliams, dalykų stovis visai persimainė. Rytmetiniai

traukiniai galėdavo nuvėžti rytmetinius lai-krasčius gana toli ir iniekti skaitytojams dar tą pačią dieną. Vakariinių laikraščių emėjų skaicius sumažėjo iki minimum; jiems reikėjo tenkintis vien tik netoliau, kaip vienos mylios radiuse. Iš pradžių vakarinius laikra-ščius leido atskiros, savistovios įstaigos, ilgai-niui tečiaus patis reikalai privertė vakarinių ir rytmetinių laikraščių leidimą sujungti vie-non įstaigon, kadangi tuo buvo galima suma-zinti dideles laikraščių leidimo išlaidas. To-kių būdu greitai laiku priejo iki to, kad jau 19-tū amžiaus pradžioje vakariniams, atskiri-savistovių leidėjų leidžiamais, laikraščiai be-liko tik *Globe* ir *Sun*.

c) Formatas ir apimtis.

Laikraščio formatas ir apimtis vystėsi tokio-pat būdu ir dėl tų pačių priežasčių, kaip ir anas pasirodymo iš spaudos tankumas. Primitiviai pranešimai, kuriuos reikia skaity-ti naujagaidinės laikraštijos pirmtakunais, bu-vo spaudziniami ant lapelių in 8" arba in 4". Ant lapelių dar mažesnių, nes 12", spauz-dinta Francojėje, vėliau tikrai pradėta spauz-dinti ant *oktavos*. Sarsusis *Journal des Sa-vants* perėjo ant *kvarto*, tečiau mažas forma-tas užsilaikė lig XVIII amžiaus pabaigos. *Moniteur Universel* pasirodė pirmutinis an-gliškų laikraščių formate, t. v. „papier gi-gantesque“. Šiandien išėina jau beveik visi dienraščiai dideliame formate. Sulyginamai mažiausius leidžia Austrija, paskui eina Vo-kietija, toliau Francoja ir Italija, o pačioj viršūnėj stovi Anglija su savo milžiniško di-dumo dienraščiais. Mažesni formatą var-toja pigūs laikraščiai, žemesnės sferos ne-lengvai gali priprasti laikraščius vartoti.

Laikraščio apimtis priklauso nuo redak-cijinės medegos turtingumo ir nuo apgarsi-nimų daugumo; ji taipgi laipsniškai pletojasi kartu su abelu spaudos besivystymu. Iš aš-tunių laikraščių, leidžiamų Vokietijoje tris sykius dienoje, kiekvienas abelai sveria nuo 25 lig 40 gr. Abelnas kiekvieno Paryžiaus politiskųjų organų svarumas yra 48 gr. Mil-žiniškai auga apimtis ir svarumas Anglijos laikraščių. Žemiau paduodame svarumą žy-mesniųjų Londono dienraščių.

Daily Mail.....	59 gr.
Daily Express.....	61 „
Daily Chronicle.....	98 „
Daily News.....	106 „
Standard.....	113 „
Morning Post.....	123 „
Daily Telegraph.....	135 „
Times.....	144 „

Panašias skaitlines duoda Amerikos spauda. Iš New Yorko laikraščių paduodame sekamus:

New York Times.....	110 gr.
New York Herald.....	113 „
World.....	123 „
New Yorker Staatszeitung.....	135 „
New York Tribune.....	139 „

Suprasmę milžinišką Amerikos laikraščių apimtį, jeigu pažinsime Amerikiečių panė-giną laikraščių ir jų skaitymo būdą. „Ame-rikiečiai — sako W. T. Stead * — jaustųsi nuskrtausti, jeigu prie jų durų neatiduotų jiems į rankas spaudos pundo, didumo sulys kokia nors namine biblija. Skaito jie viską, kas tik papuola, iki mažiausių smulkmenų, taip, jog galima juos prilyginti prie anos kar-vės pievoj, kuri rija visą žolę toje vietoje, kur jai tai leista, nieko nepalikdama. Tokiu būdu laikraštis tampa beveik leksikonu, arba kaipir kokia encyklopedija. Bet niekas ne-turi tiek kantrybės, kad galėtų perskaityti encyklopediją nuo pradžių iki galo. Kiek-vienas atsiverčia tai, kas jam reikalinga žinoti, taip-pat daro Amerikiečiai su savo dienra-ščiais: peržiūrinėja juos, skaitydami vietas, kurias turi jiems šiokią-tokią vertę. Iš čia paeina tai, kas europiečiams ypačiai rūstina, butent, tendencijinis užvardijimų pasirinkime perėjimas. Bet tie užvardijimai yra niekas kitas, kaip laikraščio turinio rodyklas, ir ran-dasi lygsvaroje su nepaprastai smulkiu Ame-rikos laikraščio šriftu.

1) „Die Amerikanisierung der Welt.“ Vokečių laida. Berlinas. 1902 m., pusl. 129. (Toliaus bus).

UNA BARCA.

(Pagal J. Raini.)

Ir vėl ošia jura pas mano kojas,
Ritais minkšta balta smiltis;
Kapi, iš namų švelnutis pucia vėjas,
Ir kaista, kaista mano širdis. —
— *Le piace una barca, signore?* *
Tai taip! — kur esu? — kur norėjau būti?
Veltui, širdele, save sunkini, —
Tat negali būti. Menkutis.

MYLĖK.

Darbuokis, triusk, gyvai sukrusk,
Spėkų nesigailek!
O da, brolau, daugiau, labiau
Jausk ir mylėk!
Ką tau kas skirs — ar peiks ar girs,
Tu svieto nežiurėk!
I žmonės eik, jiems laimę teikk,
Jausk ir mylėk!

A. Jakštas.

* Ar norite valtį, ponas?

VIENTINĖS ZINIOS.

22 gelkelio linij Chicagojo, suparalizuosas.

Beveik visi gelkeliai, įeinantį Chicago, tapo suparalizuoti su-kilusių streiku, kuriame dalyvau-ja apie 6 tūkstančiai žmonių. Darbininkai tavorinių stočių pa-reikalavo didesnių algų, 9 valan-dų darbo dienos ir pusės liuosos dienos subatomis. Gelzkelijų kompanijos, niekados nepaprāt iš sykio sutikti su darbininkų reikalavimais, ir šiuom kartu at-sisakė jų reikalavimus išpildyti. Taigi pereitą subatą po piet ma-žiausiai 6 tūkstančiai darbinin-kių sustreikavo. Tarp jų yra gana didelis skaitlius ir lietuvių. Taigi prasidėjo kova, kuri ne-zinia dar kuom užsibaigs. Gelz-kelių kompanijos padarys sau labai didelius nuostolius, jaigu streikas ilgias užsitrauks, nes i kelias dienas gelzkelijų tavori-nės stotyse prisirinko įvairių prekių (tavoro) suvirsum už 1 milijoną dolerių. Šios prekęs yra greit gendamos (vaisiai ir t. t.) ir privalo but kuogreiciausiai iš-stučių pagal adresus dastatytos. Tuom tarpu darbininkai iki šio-lei nei manyti nemano grįžti prie darbo, jaigu reikalavimai nebus išpildyti.

Vienas iš vyriausių streiko va-dovų, unijos prezidentas W. K. Flannery pranešė mass-mitinge, laikytame Hod Carrier's svetai-nė, kad jaigu kompanijos neiš-pildys teisingų reikalavimų dar-bininkų, tai streikas greit prasi-platinis ir kituose miestuose, ypač gi St. Paul ir Minneapolis, kur kiekvieną valandą 2.000 dar-bininkų yra pasiręgę išeiti strei-kan.

Kaip matyti darbininkai yra pasiręgę streikuoti iki galui. Vienok prezidentas Flannery pa-sakė, jog darbininkai nesipriešins atidavimui šito viso ginčias nu-tarimui taikomosios komisijos. Darbininkų reikalavimai, pakelti algas yra maži ir beveik nepervirsija 10 centų ant dienos. Jie yra gatavi atiduoti visą rei-kałą bile kokias iš sąžiniškų žmo-nių susidedančiai komisijai delei išsišimo.

Abi pusi ruošiasi prie ilgos ko-vos. Gelzkeliai renka maistą dėl armijos streiklaužių, kuriuos kas-dien traukia iš kitų miestų. Su-virsum 36 tavorinės stotys apsta-tytos policija, kuri turi paliepi-mus neleisti jokių riaušių.

Illinois Central gelzkelis buk surinkęs darban apie 200 streik-laužių. Kiti gelzkeliai su-rinko savo sargus, lan-gu plovėjus ir kitus ma-žesnius samdinkus ir pastatė juos vieton sustreikavusių darbi-ninkų. Iš pradžių dar jokių di-desnių riaušių nepastatė, nes unijos vadai persegerėjo darbinin-kus nuo riaušių,—vienok unijos prezidentas pasakė, kad sunku išpėti, ar be riaušių apsieis, ypač jaigu sustraikšos vėžėjai. Pir-miaus buvusieji streikai parodė, kad riaušių sunku apsisaugot, pės jas tankiai sukelia simpatizuo-janti streikieriams publika.

Kaip ten nebutų, streikierių reikalavimai yra nedideli ir tu-rėtų but kompanijai išpildyti. Iš kitos pusės vėl darbininkai tu-rėtų užlaikyti kuogeriausią tarp savęs vienybę ir sugautis keli-mo riaušių, ypač praliejimo krau-jo. Vienybė yra galingiausias ginklas, kuris privers išpildyti vi-sus teisingus jų reikalavimus.

Streikas Chicagojos angliškių lai-krasčių spautuvėse.

Pabaigoj pereitos sąvaitės sukilo angliškių dieninių laikraščių spaus-tuvėse streikas kuris traukiasi iki šiolei. Kelias dienas visai negali-ma buvo gauti jokių dieninių lai-krasčių, išskyrus „Daily Socialist“. Dabar jau pradėda rodytis ir kiti, bet vos kelių puslapių. Streiko pradžia gimė laikraštį „Exami-ner“, kur pasibaigus kontraktui, reikalauta, kad prie šio laikraščio presų (mašinų) dirbtų tiek pat presmanų, kiek dirba kitose lai-krasčiuose. (Čia mat dirbo keleta žmonių daugiau, negu kur kitur ant tokių pat mašinų). „Exami-nerio“ presmonai nesutiko. Kilo ir kiti ginčiai ir presmanai apsau-kė streiką „Examiner“ ir „Ame-rican“ (šiedu priguli žinomam Hearstui). Pasidarė visa istorija. Presmanai Chicagojos dienraščių yra susijungę i Chicagojos presmanų uniją, gi laikraščių savininkai visi priguli prie „Chicagojos dienraščių leidėjų draugijos“.

Šita draugija turi tokią sutartį, kad jeigu bent kuris laikraštis negalės išeiti bent dešimt kokių priežasčių, tai ir visi kiti laikraščiai neturi tiesos išeiti tą dieną savo laikraščiu. Taigi, neišėjus dešimties dienų, "Examiner" turi tiesos išeiti savo laikraščiu ir sustojo. Visuose kituose dienraščiuose — Tribune, Daily News, Journal, Evening Post, Record Herald ir t.t., — dirba tos pačios presmonių unijos nariai, bet jie turėjo kontraktą nuo 1 sausio. Kada "Examiner" presmanai išėjo ant streiko, tai kiti laikraščiai pagarsino, kad unijos nariai sulaužė kontraktą, kuris padarytas tarp visos unijos ir visos išleidėjų draugijos ir apskelbė lockout'ą — vadinas uždarė spauduves ir paliko savo presmanus. Už presmanus užstojo laikraščiai išvežiojami ir vaikai pardavėjai, kurie teigė turėti savo uniją, o pagalios ir stereotiperiai, vos kelias dienas atgal pasirašiusie po nauju kontraktu.

Ginė didelis streikas, kuris nežinia kuom užsibaigė. Presmanai tvirtina, kad leidėjai nori sulaužyti ir suardyti uniją, o vėliau numesti algas ir todėl jie streikuoja. Gi leidėjai, ypatoj Hearsto, atsako, kad tos tvirtinimas yra neteisingas, nes jie tof nemanė ir nemano daryti. Hearstas, "Examiner" savininkas, tvirtina, kad jis turįs pilną teisę reikalauti, kad pas jį ant kiekvienos presinės mašinos dirbtų tiek žmonių, kiek ir pas kitus dirba nes visi presmanai priguli į tą papčią uniją, o kitur jų mažiau dirba prie vienos presos, negu pas jį. Jis net garsina surašę algų, kokias pas jį gauna presmanai: mažiausia alga siekia \$25... j savaitę, didžiausia \$50 savaitės. Vienok presmanams, rodosi, šiūm kartu netiek eina apie algas, kiek apie principus, — vadinas jie matą pasikėsinią ant savo unijos ir todėl ginasi, apgarsindami streiką.

Buvo jau ir riaušis. Sudaužyta neįrašyta moterų ir vaikų, kurie išdriso pardavinėti gatvėse laikraščius. Buvo tepgi nemažai smulkesnių susirėmimų su policija.

Streikas valizų dirbtuvėse.

Streikuoją darbininkai penkiose valizų (suit case) dirbtuvėse: Imperial Leather Mfg. Co., Peoria Street.

Excelsiors Suit Case Company, Van Buren and Jefferson Sts. Dresners Son & Co., Peoria and Congress Sts.

Stone Bros. Co., 1501 West Polk Street.

Diamond & Co., Canal and Washington Blvd.

Streiką išaukė pačios kompanijos, norėdamos panaikinti uniją, kurią pripažino ir su kuria turėjo reikalus per dešimtį metų. Neteko darbo keli šimtai darbininkų, tarpe kurių nemažai randasi ir lietuvių. Geistina būtų, kad tarpe mūsų viengėnčių neat-sirastų skebų, kurie stengtų atimti sunkiai uždirbamą duoną iš kasnį nuo lygaus sau darbininko.

Streikerys.

Darbininkų vakaras.

Sėdėdamos vakare, 1 d. Gegužio South West Side, lituviai apvaikšiojo darbininkų šventę. Vakaras surengtas vien tik užnamu ir triušų. D. L. K. Keistučio Draugijos M. Meldžio svietinėje. Pir-

mas vakaro skyrius susidėjo iš prakalbų ir deklamacijų. J. Bučinskas trumpai ir aiškiai pakalbėjo apie to vakaro mierį, mažos mergaitės K. Vavrincikaitė ir K. Zauriūtė gražiai padeklamavo žin-gėdžias cilutes. Publiką ypaciai užinteresavo V. Brusokas rolytį vargingai ir biednai apstipaisiusio Lietuvos senelio, kuris jausmingai sėjo visiems žodžius eilių iš "Anykščių Šilelio" ir užbaigęs deklamaciją, atsėdęs ant grindų, padainavo darbininkų dainą skambidamas ant citros. Antras programos skyrius buvo komiko V. Brusoko juokėliai, kuries išpildė T. M. D. 28-tos kuopos nariai: pan. Kaupaitė, R. Zaura ir J. Raugevičius. Po programo buvo šokiai. Publikos prisirinko gana skaitlingai ir be abejonės draugija pelnijo; pėnų skyrė viešo knygyno naudai. Garbė D. L. K. Keistučio Draugijai už tokią naudingą užnamą. Lai palieka tas atmintyje iki kitų metų, nes būtinai su-rengs toki vakarėlį ir ateityj.

Tę buvę.

Labai apdegė vaikas. Netoli 17-os ir Canal gatvių gyvena lietuviai Jusaiciai. Ir tėvas, ir motina abu dirba, gi tris savo vaikūčius palieka namie. Vyriausias vaikas yra 9 metų, jauniausias yra vos 3 metų. Pereitą ponedėlį, tėvai, kaip paprastai, išėjo darban, palikę vaikus be jokios pašalinės priežiūros. Apie pietus aplinkiniai gyventojai užgirdo verksmą išbėgusių iš Jusaiciai namų vaikų. Kaimynai, įbėgę stulbon, rado mažiausią vaiką visą liepsnoj. Besibovydamas su briedžiukais, jis uždegė savo drapanas ir baisiai apdegino sau visą krutinę ir pilvėlį. Pašaukė ambuliansą, kuris paėmė negavą Šv. Antano ligonbutin. Lai tas bus vi-siems tėvams pasarga.

Netikęs "burdingerius". Povy-las Varnauckas, 10528 Hortensia Ave., Roselande, dirbdamas Pull-mano dirbtuvėj susipažino su Jus-tinu Mikutskiu (kitaip Motulev-skiu). Mikutskis klausė, ar nežino jis "burdo" ir, gavęs atsakymo, kad pas juos yra dar vieta, persikėlė gyventi kartu su Var-nauckiu ir Andriumi Leonu. Po trijų dienų Mikutskis dingo; tuom pačiu laiku prapuoė Leono auk-sinis laikrodėlis \$25 vertės ir \$1200 pinigais pas Varnaucką. Iki šiolie nesugrįžo nei Mikutskis, nei prapuoėlie daktai, Mikutskis yra jaunas vyras, 22 metų. Pacina bene iš Vilniaus gubernijos.

Kooperatyvškos krautuvės reikaluose. Pirmiausia jau buvo "Lietuvų" pranešta apie sumany-tą sutverti ant Town of Lake ko-operatyvškos lietuvių krautuvę. Pe-reitą nedidelįjį Davis Square svietinėj įvyko antras susirinkimas, kuriame prisirašė apie 20 naujų narių, Sekantis susirinkimas at-risbus toj pačioj vietoj 19-to šio mėn., 2:30 po piet. Žvirblis.

T. M. D. kuopų atyda.

Mus prašo pranešti, kad šio-pės pėnyčios (10 gegužės) va-kare, 8 valandą, atsisbus "Aus-ros" svietinėj, 3149 So. Halsted St., susirinkimas visų čekaginių T. M. D. kuopų atstovų, kuriame bus aptarta keli svarbūs T. M. D. reikalai. Meldžiama visus atstovus priburt pažymėtom vieton pažymėtu laiku.

Aušros prelekcija. 12 gegužio, 3 val. po pietų, Aušros svietinėj, 3149 S. Halsted st. L. Šernas, "Lietuvos" redaktorius, skaitys prelekciją temoj "Turkai".

22-os T.M.D. kuopos narių aty-dai. Šiais metais T.M.D. išlei-džia ir dalina savo nariams Ži-llinco raštus (4 tomus) ir Dro-Garmaus paskaitas, — apie 6 dolarių vertės visai dykai. 22-ros kuopos nariai, kurie iki šiam lai-kui dar neužsimekėjo savo metinių mokesčių, lai pasiskubina, kad ne-nustotų tiesos tas kningas gauti. T.M.D. knygūs parcielavo, kad bėgyje 60 dienų jam būtų prista-tyta kuopos narių pilnas surašas. Po tam laikui jau bus pervėlu gau-ti kningas už dyką. Taigi lai seni kuopos nariai atsilygina miefnes mokeskis, o teipgi nauji nariai gali prisirašyti ir gaut tas visas kningas už dyką. Bet tą reik padaryti tuo-jaus. Įstojimas T.M.D. Draugys-ten ir mokeskis už pirmus metus išneša tik \$1.00.

22-os kuopos susirinkimas at-sisbus 12 d. gegužio po piet ant Bridgeporto, Ridiko svietinėj, kam-pas 33 gatvės ir Illinois Court. Čia galima bus prisirašyti ir užsimokėti. Kas negali to padaryti, lai stačiai siunčia mokesčių kuopos raštinkui, kuriuom yra

H. Mockus

4042 Wabash Ave., Chicago, Ill.

Lietuvių Darbininkų Draugija.

Vakarinę miesto Chicago da-lyj, kaip žinoma, gyvena daug lietuvių. Lietuviai darbininkai daugiausiai dirba kraucijų šapose, bet yra čia ir lietuvių amatininkų ir vertėjų. Daugumas lie-tuvių užlaiko įvairias krautuves ir karmėnas. Yra daug lietuvių draugijų, kaip tautiškių, taip ir katalikiškų. Turi jie savo pa-rapijų vardu šv. Mykolo Ark. Yra ir moterių draugija. Ir visos draugijos, taippat visi lietuviai pavieniai labai sutikime gyvena ir bendrai darbuojasi savo labui. Prakilnesni lietuviai čionai nese-naui sutvėrė draugiją vardu "Lietuvių Darbininkų Dr-ja Ameri-koje". Į tą draugiją vertėtų visiems lietuviams darbininkams atkreipti domą, kadangi ši drau-gija visiems labai prieinama ir paremta ant naudingų išlygų. Joje randasi sekanti 4 skyriai. I-ji narys mokes mėnesiję 25c, gaus ligoje pašalpos \$5.00 savai-čiai; jei mokes 50c, mėnesinė, gaus ligoje 10.00 savaitę; jei mokes 75c, gaus \$15.00; jei mo-kes \$1.00 — gaus pašalpos \$20.00 savaitę. Apart to, kiekvienam nariui skiriūmi reikia kas me-tai mokėti po \$2.00, iš kurių tai mokesčių kiekvienam nariui iš-mokama pomirinė sumoje \$200. Po 20 metų prigulėjimo į šią draugiją, nereikia mokėti už \$2.00. Kitokių mokesčių, apart viršų pamintų, draugijon mokėti ne-reikia. Šiton draugijon gali pri-sirašyti kiekvienas lietuvis dar-bininkas nuo 16 lig 40 metų am-žiaus. Žinoma, turi but sveikas. Susirinkimai atsisbuna kiekvieno mėnesio pirmą nedidelįjį šv. Mykolo Ark. parapijėj salėj, 1644 Wabansia ave.

K. J. Milauskas.

NAUJI RAŠTAI.

Pritruko kantrybės. Siužetas paimtas iš 1899-1900 metų. Tik-ras atsitikimas. Parašė Zemaite. Kaina 10 kap.

APGARSINIMAI.

BAISŲ SKAUPULIAI.

Mr. Michael J. "Rock" is Kelayres, Pa. rašė mums, kad jo brolis turėjo baltus skausmus "per" visą mėnesį, kentėdamas nuo trūkėjimų pilvė. Jis sakė: "Mano brolis labai kentėjo nuo trūkėjimo pilvė, negalėdamas jį nie-kuom pašalinti. Jis ištį valgyti ne-galėjo. Aš patariau jam vartoti Tyno-berio Amerikonišką Kartaus Vyno Elksirą, nes mes tankiai jį vartojome pasekmingai savo šeimynoj. Pavartojus per savaitę, skausmai dingo ir nuo to laiko mano brolis vėl visai sveikas. Michael J. "Rock", Kelayres, Pa." Šitie vaistai privalo but vartoti visuose skilvio suirnuose. Jie išgy-dina kūną ir sustiprina visa sistema; apgyrėdina kraują natūrališką būdu. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

GRAZUS PIKNIKAS!

Reginčias Dr. V. Kudirkos Drau-gijos nedidelį gegužio (May) 12 d., 1912, Bergman's darže Riverside, Ill. Pradžia 9 val. ryto. Įžanga 25c. po-piet. Latvų Orkestra po vadovybės A. Herman.

Kiekvienam jau įėjio žiemos ba-liai ir dulkų pilnos svietinės, užtai vaziuokite ant tyro oro, j laukus; va-ziuokite į Pirmą ir Gražiausią Pik-niką, o čia galėsite smagiai pasilink-sminti, pakvėpuoti grynu oru, ir pa-galinti atbūdamą gamta. Dainuos skanti chorui: 81-mos kp. L. S. A., 138-tos kp. L. S. A. ir Cicero, "Rit-tos", "Alto" ir Kensington ir Latvų Socialistių Partijos. Bus ir lekiuojanti krasa.

ANTRAS METINIS BALIUS.

Parentas Simono Daukanto Januomės Tatališko Klubo nedėloje, 12 d. gegužio (May), 1912, M. Mel-džio svietinėje, 2242-44 W. 23rd pl. Pradės 5 val. po pietų; įžanga 25c. ypatai. Maloniai užkviēia visus lie-tuvius ir lietuvaites į mūsų antrą me-tinį balių, kur bus vienas iš puikiausių Lietuvos balių. Bus skanūs gė-rimys ir puiki muzika giesių lietuviškus šokių. Su pagarba Komitetas...

DIDELIS ANTRAS LIETUVISKAS BALIUS!

Parentas Dr-stės šv. Mykolo Ar-ko anuolo, Gary, Ind., atsisbus 18 dieną Gegužio (Mojaus), subūtos vakare; atsisbus A. Bonkous svietinėje, kam-pas Washington ir 14-tos gatvių, pra-dės 7 val. vakarė ir trauksis iki vėlam laikui nakties. Įžanga porai 25c. Žals lietuviška muzika visokius šokius; bus skrajojanti krasa. Kvie-djame kuoskaltlingiausią, atsilankyti; galėsime linksmai visi drauge pasilinksmiti.

DRAUGIA "GARBUS VARDAS LIETUVAIČIŲ RENGIA ROŽINĖ BAlių."

Subūtoj 11 d. gegužio, 1912 m. Co-lumbia svietinėj, kertė 48-tos ir So. Paulina gatvių. Pradės 7 val. va-karo. Tikietas 25c. ypatai. Komite-tas dėjo visas savo pajegas, idant balių parengs kuopukiausiai su vi-siokomis žaislėmstarp kurių bus la-kiuojanti krasa ir daugel kitų. Kvie-dia atsilankyti gudnoting visomene. Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau pusbrolio Motiejaus Ar-lacko, Vilniaus gub., Trakų pav., Vil-kininkų valst., Juodukavių sodžiaus. Buvo įgat Witkebel, Prasaun Antano Kaplaucko iš Witkebel nam parasy-tais, kad galėčiau su juom susitai-lo.

Mr. Mike Adlis,

499 — 4th st., San Francisco, Cal.

Pajieškau švogerio, Jono Mikolai-čio. Jis pacina iš Suvalkių gub., Vil-kininkų pav. Pajevono parap. Pir-miau gyvenyo Vokietijoj, o dabar gi-dėjas kad gyvena Amerikoje. Prašau atsišaukti ant šio adreso:

John Lucos,

P. O. Box 27, Norris, Fulton Co., Ill.

Aš Ona Brackienė pajieškau savo vyro Kazimiero Brackaus, pacina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kaitinė-jų vol., Girdiškes parap., Maldūnų sodos. Jo adresas Amerikoje buvo praeitįjį, Suvalkių pav. Aš esu iš Pa-mišalinių sodžiaus. Šlaunį parapijos, Aleksandra Zubliuks.

Mr. A. Zubkus,

22 Snow st., Fitchburg, Mass., 16 Orange st., Lewiston, Me.

Pajieškau Juozo ir Prano Ražų, Vilniaus gub., Trakų pav., Kronio val.; gyvenyo šale vienasėdžio Zykų (arba Gegužio). Girdėjasu gyvena Shenadoah, ir 10 metų kaip Ameri-koje. Turu svarbų reikalą, meldžiu atsiliepti ar kas šino juos pranešti žemiaus padetu adresu; už ką busiu dideliai dėkingas:

Frank Zikus,

Box 32, Farmington, W. Va.

Pajieškau savo pusbrolio, Petro Pa-loto kuris gyvenyo Rochester, N. Y. Meldžiu jo pacio ar ko kito duoti ži-nlą šio adreso:

Mr. M. Ploek,

1209 Putnam ave., Zanesville, Ohio.

Pajieškau savo pusbrolio Jono Juo-žo ir Petro Klincinskių, Suvalkių gub., Seinų pav., Šventazerio valst. Gi-dėjasu gyvena Chicago, Ill. Jie patja ar kas žinotų apie juos, malonėkit pranešti šio adresu:

Antanas Joniūšonis,

104 Wallace st., Newark, N. J.

Pajieškau Antano Rimkaus, kuris gyvenyo 842 W. 32nd st., Chicago, Ill. Amž. 28 metų, ugdio, svėrė 180 svarų, geltonų plaukų, plitkas, turi de-derines ant kairės rankos. Jisai yra su manim susisiečias, "licence" yra išimta ir vestuvės turėjo buti šv. Jurgio parapijoj Gegužio 7, 1912. Itą Gegužio išėjo iš namų ir dau-giau negyvo. Antanas Rimkas pa-cina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Naujamiestio parap., Berčiųnų Kai-mo. Kas apie jį ducs nam žiną, prisimandant jo tikrą adresą, gaus \$15.00 dovany.

Jieva Zanniute,

3248 S. Morgan st., Chicago, Ill.

Pajieškau Antano Pociaus; 5 pėdų ir 6 colų angėlo juodais plaukais; kalba rusiskai, lietuviskai, lenkiskai ir truputį angliskai, yra linkęs Vapa-raiso Mokslinei. 2 metai atgal gyveno Denver Colo. Kas apie jį žino, meldžiu pranešti adresu:

C. Z. Wizeis,

4422 So. Wood st., Chicago, Ill.

Pajieškau draugo Kazimiero Strum-skių. Pacina iš Kauno gub., Zarasų pav., Panemūnio parap., Šateikinių kaimo. Pirmiau gyvenyo Hamstead, Pa. Turu labai svarbų reikalą. Prašau atsišaukti ar pranešti šio adresu:

Petrus Sakas,

4939 Northot ave., East Chicago, Ind.

Aš pajieškau savo tikro švogerio Jono Kibarto, 25 metų amžiaus, iš Kauno gub., Raseinių pav., Raseinių parap. 7 metai kaip Amerikoje. Bus jau tris metai kaip prasišalino iš Westville's, ir nežinau kur jis yra. Turu labai svarbų reikalą prie jo. Jis pats, kas kiltas teiksias duoti žinlą adresu:

Benediktas Dilljona,

Box 374, Westville, Ill.

Aš Antanas Bubnis pajieškau savo dviejų draugų: Adomo Judinsko ir Marijono Jechimavičiaus, abu Su-valkių gub., Marijampolės pav., Bal-beriškių km., Vazkalkiemio kaimo; teipgi pajieškau Katarinos Striucki-ų, Suvalkių gub., Marijampolės pav., Pagirmano gm. Jochimiskio dvaro. Mano adresas toks:

Mr. Antanas Bubnis,

Throop, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Antano Stankaus, Kauno gub., Telšų pav., Sedos parap., Dimgailių kaimo. Iki šiol gyvenyo Philadelphia, Pa. O dabar nežinau nieko apie jį. Taip-gi pajieškau draugo Adomo Garalo, Kauno gub., Šlaunų pav., Viekšnių parap., Užlietins sodos. Kartų atva-žiavom į Ameriką, jis apsištojo Wau-kegan Ill., aš nuvažiavau į Racine, Wis. Dabar jau ant meti nieko apie jį nežinau. Jie patja, ar kas kiltas teiksias duoti žinlą adresu:

Konstantinas Budris,

910 — 6th st., Racine, Wis.

Pajieškau savo draugo Jono Jana-vičiaus, Girdėjasu, kad jau tris me-tai, kad jis atvažiavęs iš Lietuvos, ale nežinau kur jis yra. Jis pacina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Kri-mišno parapijos; buvo buvęs Juozonų dvare. Prašau duoti nam žinlą šio adresu:

B. Dambrauskas,

534 N. Percy str., Rev. 3., Philadelphia, Pa.

Noriu susirašinėti su giminėm ir pažįstamais iš šlaunų ir Radviliskės parapijos, Suvalkių pav. Aš esu iš Pa-mišalinių sodžiaus. Šlaunį parapijos, Aleksandra Zubliuks.

Mr. A. Zubkus,

22 Snow st., Fitchburg, Mass., 16 Orange st., Lewiston, Me.

Reikalavimai.

DARBININKAI REIKALINGI.

Reikalaujame agentų įvairiose Su-vaikų ir Kanados šalyse, pardavi-tislioti ar kas šino juos pranešti žemiaus padetu adresu; už ką busiu dideliai dėkingas:

North American Sales Company,

Box 954 — 1-apt. 71, New York, N. Y.

Reikalingas korespondentas, moka-tis kelias kalbas. Atsišaukite laiškų, prisidėdami aplikaciją vartojamose kalbose antraštę:

J. F. Sencowsky,

287 Bedford ave., Brooklyn, N. Y.

Reikalingi: širmonai, jardmonai ir sliedžiai gelgalių jarduose. Ge-ras algos. Lanski, 2117 So. Jeffers-on st.

Reikalingi kraučiai, galinti dirbti kelnes ir bruslutos (kamizelkas), teip-gi galinti daryti pataisyumus (bdshe-ling). Angliskai gali ir nekalbėti. C. H. Berryman, Bluefield, W. Va.

Reikalingi agentai, geram vyru mo-kesin gera alga ir duosim gera pro-poziciją. Atsišaukit tik laiškus: Chas. Urnich,

154 W. Randolph st., Chicago, Ill.

Reikalaujam darbininkų į Wiscon-siną į lietykų (foundry's) darba, darbas ant visados. Reikia taipgi darbininkų į farmas ir mieste. At-ekite šio adresu: Asping and Sweet, 503 W. Madison St., Chicago, Ill.

Reikalinga 3-jų gerų kraučių mote-rų kotams dirbti ir 2-jų vyriškiems drabužiams dirbti. Reikalauju ku-giečiausia. A. Metriks, 4510 S. Pauli-na st., Chicago, Ill.

Reikalauju kraučių prie vyriškų ir moteriškų drapamų siuvimo. Geras užmokesnis did gero darbininko, ir darbas ant visados. Teipgi mokau ktrptie moteriškas ir vyriškas drapa-nas pagal naujausią sistemą, už la-bai mažą kainą. Atsišaukit tuojau pas L. Gelezinis: 4601 So. Hermi-tage ave., Chicago, Ill.

PROFESORIUI, reikalingas asisten-tas daktaras tyrinėjimui aprašant lai-kuose ligas, šiose kalbose: Graikiskai, Bulgariškai ir Prancūziškai. Atsi-šaukiantis, kad parašytų laišką pa-mintose kalbose. Turi but gero mokslo daktaras. Adresuot:

The Philadelphia Medical Clinic,

1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

Parsiduoda labai pigiai Kraučių šapų su visais frankiais prie to darbo. Pardavimo priežastis — mirė jos savi-ninkas. Norintis pirkti tskreipia šio adresu: Mrs. Anna Juknienė, 1620 So. Union st., Chicago, Ill.

Parsiduoda Lietuviškas salunias (kamphais), su Svietine Voseiljomis ir Balamis ir kambariais (butu). Biznis gerai eina. Vieta nuo senai išdirbta. Laisnai tik \$500, ant metų. Vieta labai smagi vasaros laikui; oras cistas, sveikas taip kaip Lietuvoj. Pardavimo priežastis savininkas eina į kitą biznį. Pasiskubinkit kas norit pinigų padaryti į trumpą laiką. 1346 So. 50th ave., Cicero, Ill. (Grant Works.)

Pigiai parsiduoda, arba ant randos duonėpnyčia, (Baker Shop) su ark-lais, vežimais ir visomis prietaislo-mis. Biznis jau 5 metus senas, mies-telyje Chicago Heights, kurene dau-gybė lietuvių gyvena. Savininkas iš-vaziuoja Europon. Atsišaukite pas: Vincetas Meskis, 1215 5th avenue, Chicago Heights, Ill.

Turiu parduoti pigiai naują 2 slatų namą, madykla, skalbynė ir viršus, 6 ir 5 kambariai. Frame and akmens fundamento, cementuotas belmentas ir sal'vočiai etc. Tik 3 metai senas. Vienas blokas nuo Lietuvių bažnyčios ir mokyklos. Tik \$500 reikalaujama, resta lengvai pagal sutarties. Namas ant 49-tos ave., arti 16-tos gatvės. Pasilaukite pas:

1810 So. Springfield ave.

PARDUODU FARMAS.

Lietuvių kolonijose Mason ir Lake apskrityse, Michigan valstijoj, kur jau 105 lietuvių turi nusipirkę far-mas. Ten turiu dar daug geros ne-išdirbtos žemės plotų parduoti. Taip-jau turiu gyvenamų farmų su trio-bomis ir sodnais. Žemė kuogeriausia, su molu, juodžemiu ir smėliu mal-šyta. Parduoda lengvomis sąlygomis ir pigiai, norintiems lengvais išmokė-jimais. Rašykite tuojau, prisijusiu dy-kai savo žemių žemlapi ir informa-cijų knykele.

ANTON KIEDIS,

Peacock, Lake County, Michigan.

Ant pardavimo grosernė su visais prietaisynais, lietuvių apgyventojų apy-gardėje, biznis nuo senai išdirbtas. Atsišaukite pas savininką: Paul Ja-kosz, 1828 Canalport ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda mėsinyčė, grosernė ir pienininkystė su geriausiomis elektrinėmis mašinomis, mėsai ir kaval mal-ti, sviestui dirbti, arklys ir vežimas, geriausia lietuvių apgyventoj vietoj ant Bridgeporto, arti bažnyčios, bi-znis pieno kasdien parsiduoda 150, ga-lionų ir daugiau. Savininkas pardu-da per tai, kad galį gyventi be biznio. St. Daugelavičius, 3317 Auburn ave.

Parsiduoda ant 23 street arti Oakley ave., 3 augštų mūrinis namas, 3 pa-gyvenimui po 4 kambarius, madydys, gazas, augsta pastogė džiūti drapa-nų ir teip abelman susidėjimui, ska-linis stogas, metinė randa \$468.00, kaina \$4500.00. Kreipkitės į Bagdžiuno Banką, 2334 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda ant Oakley ave. arti 23 Place, 4 aukštų mūrinis namas, 4 pagyvenimui po 6 kambarius, koge-gliausiam padėjime, gatvė išemontuota ir užmokyta, namas vertas \$8000.00, metinė randa \$720.00, kaina tik \$6500.00, lengvos išlygos. Kreipkitės į J. Bagdžiuno Banką, 2334 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda ant 23 street ir 22 Place, tarp Western ir Oakley ave., platus ir lieti lotai už numazinta kai-ną, ant labai lengvų išlygų \$100.00, ant syk. o paskui po \$100.00 ant mė-neso. Kreipkitės į J. Bagdžiuno Banką 2334 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda ant 23 Place, arti Oakley ave., prieš lietuvišką bažnyčią, 3 aug-štų mūrinis namas, 3 pagyvenimui po 6 ir 7 kambarius, madydys, gazas, labai geram padėjime, metinė randa \$600.00, kaina \$600.00. Kreipkitės į J. Bagdžiuno Banką, 2334 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda ant 23 street arti Oakley ave., 2 pagy

Pasirūdo salūnas, 20 metų gyvontas, vietoj lietuvių apgyventoj, arti lietuviškos svetainės. Būtinis geras, bet per 20 metų nusibodo ir norėčiau važiuoti lietuvių ant poros metų pasisist. Neprašysit progos. Atsiskait pas: 3401 So. Halsted st., Chicago.

Labai pigiai pasirūdo salūnas 20 metų gyvontas, arti lietuvių apgyventoj, arti lietuviškos svetainės. Būtinis geras, bet per 20 metų nusibodo ir norėčiau važiuoti lietuvių ant poros metų pasisist. Neprašysit progos. Atsiskait pas: 3401 So. Halsted st., Chicago.

Prieinama kaina pasirūdo salūnas, 5 metų gyvontas, arti lietuvių apgyventoj, arti lietuviškos svetainės. Būtinis geras, bet per 20 metų nusibodo ir norėčiau važiuoti lietuvių ant poros metų pasisist. Neprašysit progos. Atsiskait pas: 3401 So. Halsted st., Chicago.

GERA VIEGAJA. Sugėbų gerai ir atsakančiai sutaisyti valgius veselioms, šerėnims, puotoms. Vaziuotų į artimesnius miestelius. Reikalai prašau kreiptis šiuo adresu: Ona Baulžienė, 3233 S. Halsted st., Chicago, Ill.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos mūsų agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar už pusę metų ir užsimokėti.

BROOKLYN, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand st.
Vincas Daunora, 229 Bedford Ave.
A. Leoniauskas, 500 Rogers ave.
P. Pilenas, 102 Grand st.

BALTIMORE, MD.
L. Gaviolis, 1834 N. Castle st.
Vincas Zelvis, 603 So. Paca st.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Batkovičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
J. I. Bagdžianas, 2334 S. Oakley ave.
Ad. Gimbūras, 3026 Union ave.
Antanas Grišius, 708 W. 17th Pl.
J. Janušas, 2015 Canalport ave.
Zen. Jucevičius, 118 E. 115th st.
Vinc. Linka, 1813 String st.
J. A. Rinkus, 920 W. 26th Pl.
Vinc. Stulpinas, 921 33rd Pl.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.
A. Vizbaras, 3019 Parnell ave.
Petras Vaitiekūnas, 827 33rd Pl.
P. Zmudzinavičius, 913 W. 32nd st.

CICERO, ILL.
A. K. Boeckus, 1318 So. 49th Ct.
HARTFORD, CONN.
Kar. Lesovicius, 40 Mulberry st.

HERRIN, ILL.
J. T. Adamaitis, Box 708.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yastulis, 3604 Deador st.
LOS ANGELES, CAL.
P. O. Mankus, 319 Germain Bldg.

LEWISTON, ME.
K. Vilančiškis, 14 Summer st.

MEKEES ROCKS, PA.
Stan. Viltrakis, 207 Charters ave.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

NEW BRITAIN, CONN.
M. J. Cheponis, 510 Main st.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazavičius, 173 Ferry st.

PETERSON, N. J.
A. Varsakavičius, 70 Lafayette st.

PLYMOUTH, PA.
S. Potelūnas, 345 E. River st.

PITTSBURG, PA.
Baltušaitis Bros., 2400 Fifth ave.
Jonas A. Ignatovas, 46 So. 22nd st.
J. G. Miliauskas, 1811 Wharton st.

PITTSBURG, PA.
J. Kazakevičius, 103 N. Main st.

SHERMAN, PA.
T. Kryžanavičius, 33 E. Centre st.

SPRINGFIELD, ILL.
G. Tachilauskas, 1217 W. Jefferson st.

SO BOSTON, MASS.
Nek. Gendrolis, 224 Athen st.
J. G. Gegulis, 23 W. Broadway.
Paul P. Mikalauskas, 243 W. 4th St.
K. Yurgelionas, 233 Broadway

SCRANTON, PA.
Juoz. Petrikas, 1514 Ross ave.

ST. CHARLES, ILL.
Sim. Kiela, 575 W. 6th st.

UNION CITY, CONN.
D. F. Elmatis, 65 Brennaue

WATERBURY, CONN.
Jur. Zemaits, 827 W. 1st st.

KUR GAUTI "LIETUVĄ"
Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas juos agentus:

BROOKLYN, N. Y.
Jonas Bickunas, 237 Bedford ave.
D. Fromes, 73 Grand st.
Ant. Jankauskas, 65 Hudson ave.
Balt. Juozapavičius, 223 Berry st.
Ant. Plochocki, 87 Grand st.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore st.
J. Zebrauskas, 112 N. Green st.

BUENOS AIRES, ARGENTINE.
Juozas Panga, Calle Aldecova 463

CLEVELAND, OHIO.
P. Sukys, 2118 St. Clair ave.

CHICAGO, ILL.
Jonas Jurga, 1613 So. Halsted st.
P. M. Kaitis, 1607 W. Ashland ave.
Zig. Mickevičius, 2342 S. Leavitt st.
M. J. Tananavičius, 670 W. 18th st.
Mike Valasaka, 345 Kensington ave.

ELIZABETH, N. J.
D. Boeckus, 211 First st.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 101 Oak st.

MONTELE, MASS.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur st.

NEW HAVEN, CONN.
K. A. Makarevich, 255 Wallace st.

PHILADELPHIA, PA.
M. A. Ignatovas, 1028 So. 2nd st.

PATERSON, N. J.
Atkins Bros., 273 River st.

PORTLAND, OREG.
Bowman News Agency.

ROCHESTER, N. Y.
Kaz. Dapšis, 210 Joseph ave.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičius, 15 Millbury st.
J. J. Kalakauskas, 121 Green st.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemekas, 785 Bank st.

WAUKEGAN, ILL.
Jos. A. Petrosius, 922 10th st.

KELIAUJANTIEJI AGENTAI.
Juozas Šlikas,
Jonas Dabulskis,
Simonas Kvietkauskas,
M. K. Wilkevica,
Kastantinas Kulis.

GAUNAMA "LIETUVOS" KNYGYNĖ Metraštis - Almanachas "Šviturys" su kalendorium

1912 m. Jono Rinkėvičiaus išleistas, Liudo Giros redaguotas. Šis kalendorius 1912 m., pavadinimas Švituris, yra tai knyga, kurios ligiol pasigedavo lietuvių inteligentais. Čia skaitytojas ras pilną sąją naujausių mūsų geresnių rašytojų veikalų.

I. Literatūros skyriuje telpa: M. Gustaičio, Liudo Giros, Lazdynų Pelėdos, Juozo Mikuckio, Vinco Krėvės, Marės Lastauskienės, J. Seiniaus ir Jovaro raštai.

II. Visuomenės ir Gyvenimo skyriuje telpa: Kazio Puidos, Onos Pleirytės-Puidienės, Antano Jaroševičiaus, Antano Rucevičiaus, Zemkalnio, D. Sidlauskio ir Aleksandro Jurašaičio raštai.

III. Pažinkime Lietuvą skyriuje telpa: M. Grigonio, Lietuvių tautiški žaidimai, Tautos tverba, Programa ir vaizdeliai iš keilonės Džukioje.

IV. Informacijų skyriuje, telpa: Lietuvių kronika 1911 m., Mūsų draugijos, Mūsų mokyklos, Mūsų artistų kuopos ir artistai. Adresų lapas, Rusijos valstybės, Ivaizros statistikos žinios ir t. t. ir t. t. Vilniuje 1911, psl. 287. Su prisitūnu kaina 75c.

"Teatras" no. 4-5, talpina naują lietuvių scenos veikalą "Žmogžudijai" penkiaktisnis gyvenimo vaizdelis. Vertė J. Jaunatis. Taipgi yra dvi dainelės harmonizuotos K. Drizio. I. "Ant kalno malūnėlis" ir II "Pilkas volungėlė". Vilniuje, 1912, psl. 110. Kaina šio veikalą 45c.

Užsisakant ir pinigų siunčiant adresuokite:

A. OLSZEWSKIS,
2252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Prašome parsiųsinti 1912 metams mėnesinį leidinį

"TEATRA"

"TEATRAS" eina knygutėmis po 32-54 puslapius už mėnesį. "TEATRAS" spaudinamas taip originaliai kaip ir vertinai, jau dramų cenzūros leisti valdinti, scenos veikalais.

"TEATRO" kaina: Lietuvių ir visos Rusijos 3 rubl. metams. Užsieniuose 4 rubl. metams. "TEATRO" adresas: Vilnius, 2-ol Ponomarevskij No. 14. "Teatro" Redakcija.

KAIP PASILIKTI AMERIKOS PILIEČIU.

Knygtė Lietuviškų ir Angliškų kalbose. Turinys: Istatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakymai išsimant popieras, suvienytų Valstijų Konstitucija, nepilnametės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Lietuvių Amerikos ūkio Klubas, mokydama, kad kiekvienam yra reikalingas šios šalies pilietis, šioje knygtėje savo trisus. Knygtelės gauta tik 25 centais. Todėl norintieji gauti šią knygtelę, tur padang su užsakymu prisiųsti ir 25c. krasos ženklelis, arba per Money Order.

Adresuokite:
Lithuanian American Citizens Club
372 Bedford ave., Brooklyn, N. Y.

GYDŪNO RAŠTAI.

Gaunami "Lietuvos" Knygynė:

1. Apsilvėtimas. Filozof. turinis 30c
2. Omdymo Šėpniū. 40c
3. Likimo Kilmė. 40c
4. Mūsų Uždavins. 40c
5. Mirtis ir Kas Toliau. 25c
6. Slaptinga žmogaus dūdybė. 30c
7. Visatos Sargana. 20c
8. Žmonijos kelias. 20c
9. Jonuks Mergų bilas. Komedija 20c
10. Kur Prota. 25c
11. Piktų Gudrybė. 20c
12. Probočių šešėliai. Dram. veik. \$1.40
13. Tėviskė. 20c
14. Lietuvos Varpeliai. Muz. veik. 45c.

Užsisakant visų minėtų knygų ir pinigų siunčiant, adresuokite telp:

A. OLSZEWSKIS,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

KATASTROFIJA.

Pilnas aprašymas apie nusikandimą didžiausio laivo pasaulėje Titanic su visais pavelskais ir žmonių nukentėjimu laikė tose baltos nelaimės, atskirioje knygoje galima gauti, nusiunčiant 20c.

M. PALTANAVIČIA,
16 Millbury st., Worcester, Mass.

Kas užsisakys pas mane "Lietuvą" tas gaus šią knygą dovanai.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

VISOKIUS Spaudos

D A R B U S

Atlieka greitai
pigiai
ir
graziai.

Kaip tai:
Knygas,
Konstitucijas,
Vizitines ir Biznio
Korteles,
Uzprašymus
Ant vestuvių,
Perstatymams ir
Baliams
Programas,
Afijas,
Tabeles,
Cirkuliorius,
Bankos čekius,
Laiškams ir
Konvertams
Antgalvių,
Biznieriams
Sieninius
Lietuviškus ir
Angliškus
Kalendorius,
Etc. Etc.

Naujausio stiliaus
raidės
grazi spauda.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

LIETUVIŠKOS KNYGOS.

Gaunamos "Lietuvos" knygos, kurios nėra abelapame knygų kataloge).

11. Mažas šaltinėlis Malonės Dievo su "Officium", litanijomis, maldomis ir giesmėmis. Psl. 576 40c.

12. Ar gali žmonės rinkti sau kunigus? Parašė P. Petrusovius. Psl. 20 15c.

15. Vėl Pasimatymas. Pasakaitė Gul de Maupassant, Lietuviškai išguldė Jonas iš Par. Psl. 30 5c.

18. Pavargėlė. P. Pelverintos apsakė, ir kaip gyvena klynai. P. Joviličio pasakojimas. Psl. 36. Kaina 10c.

20. Maskolė 1612-tam metu, arba Jurgis Miloslauskis. Perdėta per A. Turskį. Psl. 282 40c.

21. Pamokanti apasymal iš gyvenimo žmonių ir visokios rodos. Psl. 116 15c.

22. Keletas žodžių apie Lietuvius ir Naudingai pamokimams, dėl Lietuvos žmonių. Psl. 65 10c.

23. Seniems kanaaninkams ir pralotams, klebonams ir jauniems kamendioriams. Parašė Kugis-Mugis. Psl. 24. Kaina 10c.

25. Lietuvių amžių Gludumose. Psl. 31. Kaina 10c.

26. Keletas žodžių apie Ilyno Popiežiaus Neklaidingumą. Psl. 52. Kaina 10c.

28. Svarbi kelionė per peklą ir per Dangų. Parašė kun. D. Vokiškų šrifto atpausta. Psl. 72 20c.

29. Valdižių spaudų leidus. Perspaudinta iš "Ukininko". Psl. 16. Kaina 5c.

30. Ant nakvynės. Lapelis iš užrašų Dro Baltušio. Psl. 16 5c.

31. Vitas ir Koryna. Istorija iš laiko persekiojimo baznyčios. Parašė M. Spiechalskis. Psl. 224 40c.

LIETUVIŠKOS KNYGOS

Gaunamos "Lietuvos" redakcijoj.

4. Alluma ir kitos pasakos Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Telpa šios pasakos: 1. Alluma, 2. Ne tikri brangieji akmenys, 3. Baimė, 4. Du mažai kareiviai, 5. Dienynas padukėlio, 6. Mėnesienojė, 7. Vaidinys, 8. Užsainiojo padangė, 9. Atskirtimas, 10. Vieniavė, 11. Tevas ir sunus, ir 12. Rožė. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų iš žmonių gyvenimo. Chicago, Ill. 1908, psl. 136 35c.

27. Gyvenimo mokykla. Parašė Orison Svett-Marden. Lietuviškos kalbon išvertė K. Žogotė. Užrašai parašęjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. 1907, psl. 235 \$1.25. Apdaryta \$1.50.

35. Gyvenimo vaizdeliai, susidedanti iš devynių sekantių gražių pasakėlių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kalta, Gatvės vaikai, Paparčio žiedas, Miško sargas, Sigijalas, Keleivis, Buvo ešybė. Chicago, Ill. 1902, psl. 99 \$1.25.

43. Iš gyvenimo lietuviškų Vėlių bei Vėlinių. Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), čysčių, peklą, apie giltingą, marą, cholera, apie dvasias (dūšias), vėlinius ir vėdinimus ir t. t. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokiaje buvo girdėtos. Panevėžij - pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose - pagal tarmę šiauliečių; Suvalkių gub. - pagal tarmę suvalkiečių; Prūsų Lietuvoje - pagal tarmę Prūsų lietuvių. Dėkioj - pagal tarmę dūkų ir t. t. Chicago, Ill. 1902, psl. 470. Popierus apdaruose \$1.50. Audinio apdaruose \$2.00.

44. Iš mano atsiminimų. (Su autorius pavelsku). Parašė d-ras Vincas Pietarij. Spaudon parengė d-ras J. Basanavičius. Iš lietuvių biografijos apilpasakojimai kal-kurių Lietuvos vietu. Chicago, Ill. 1905, psl. 301. 75c.

63. Karės Laukuose. (Kareivio atsiminimai). Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. L. L. Vaidinai. Pasaka iš lietuvių karės masekų su turkais. Chicago, Ill. 1906, psl. 81 20c.

93. Pagal Istatymus. Apyssaka M. Konopnicko. Iš lietuvių biografijos apilpasakojimai kal-kurių Lietuvos vietu. Chicago, Ill. 1910, psl. 158 20c.

130. Revoliucijos žmonės. Parašė A. Nijomėjovskis, vertė K. Poldas. Telpa čia sekančiai apsakymai: Šuntakalis, 2. Viesula, 3. Motiejus Balia, 4. Laišvės šventė, 5. Juras, 6. Redaktorius, 7. Paukštis, 8. Ponas Jėzus Varsavoje. Knygtelė įdomi kiekvienam. Chicago, Ill. 1908, psl. 76. 20c.

131. Raistas - The Jungle. Parašė Upton Sinclair. Lietuvių kalbon versta iš angliškios. Apyssaka palinta iš Lietuvių gyvenimo mieste Chicago, dirbančių skerdyklose. Naudinga perskaityti kiekvienam. Chicago, Ill. psl. 355 \$1.00.

287. Patkulis. "Politiška tragedija, parašyta Karolio Gutzkovo. Lietuviškai vertė J. Šlipas. New York, N. Y. 1887, psl. 78 20c.

132. Rymas. Romanas. Parašė Emile Zola. Vertė J. Francuzų kalbon. Tai yra labai svarbus ir garbus veikalas, parašytas vieno garsiausiu francuzų rašytoju Emile Zola. Tai knyga yra versta į visas kalbas, todėl yra labai svarbi. Lietuviškas vertimas yra lengvas ir gražus. Chicago, Ill. 1909, psl. 432 \$1.25. Druotais audinio apdarais \$1.50.

133. Sappai. Čia telpa vienuolių trumpų fantastiškų pasakėlių. Parašė Olive Schreiner, vertė iš anglių kalbos J. Laukis. Chicago, Ill. 1910, psl. 79 20c.

134. Sidabrinis kryželis arba dailinė Nizaroto. Apyssaka iš lietuvių kankinimo Krievtavo. Eugenijus Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, psl. 169. (Šita knygtelė Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti) 10c.

DARBAS

kur dirbantysis turi nuolat lankstytis, siekti, vaikščioti, nešioti - darbas dregnose vietose - darbas, kur žmogus turi umių oro atmainų patirti, visai tai blogai veikia žmogaus inkstus, bet

Severos Inkstams ir Kepenims Gyduoles

(Severa's Kidney and Liver Remedy)
Šios taip svarbius organus palaiko gerai sveikatos ir leidžia jiems pakelti. Prieš vaistas visiems sunkiai dirbantiems.
50c ir \$1.00

Severos Kraujo Valytojas

(Severa's Blood Purifier)
padaro tyrą, gausų ir sveiką kraują, pašalina odos išbėrimus padeda volims, skauduliams, spuogams ir kitoms odos ligoms gyti.

Padaro žmogų sveiką ir sveiką užlaiko.
Kaina \$1.00

Severos Gyvasties Balsama

(Severa's Balsam of Life)
Kaina 75c.

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS IOWA

200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, psl. 29 10c.

185. Žmogus nepilviskis. Vertė iš švediško Neris. Labai graži apsakė, kaip turtingo prekėjo sunus pasivėdė su vargine mergina ir vingniu gyveno už litus, apsigavusius su turtingoms. Šita apsakė užima kiekvieną jauną vaiką ar merginą ir mokina žmogioskios doros. Chicago, Ill. 1899, psl. 23 10c.

641. Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Gelkie, Nalkovskij ir kitus sutaisė Bernas. Su paveikslėliais. Aiskiai ir suprantamai aprašo mūsų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augšį, vandenius, metančius iš savęs ugnį; iš kokiu aluoginių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriose vandenys: surus, prėskai, kartūs; kokie juose gyvena gyvūnai ir t. t. Žemės aprašyta dalimis: išskaitytos visos valstybės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos, ir t. t. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsieniniai, pramonės, išdarbai ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie orai: šalčiai ar karščiai, lytus ir giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties. Chicago, Ill. 1906, psl. 469 \$2.00. Audinio apdaruose \$2.50.

643. Gadyne šliktos viešpatavimo Lietuvoje (1569-1795 m.) ir Lietuviškas Status Zygnantio I. Parašė Dr. Jonas Šlipas (Tročiasis tomas "Lietuvių Tautos Istorijos") Chicago, Ill. 1909, psl. 552 \$1.50. Ta pati apdaruose \$2.00.

655. Istorija abelna. Dalis pirmo. Nuo seniausių laikų Chinijos - 2.800 m. prieš Kristų iki galutiniam išsilaikimui imperijos Aleksandro Makedoniskojo 146 m. prieš Kristų. Su rašė Dr. A. Bacevicius. Su paveikslais, parodančiais tų laikų piramidais, sienas pylių, tvirtovių; tipus kunigų ir kareivių. Hieroglifus Akkadų rašto ir t. t. Chicago, Ill. 1904, psl. 498 \$1.00. Ta pati tvirtuose apdaruose \$1.25.

657. Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos nuo atradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo, kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žmonės pirmiausiai iš Europos pradėjo plaukti į Ameriką, kokie karės buvo, už ką kariavo ir kokie buvo motyvai; kiek buvo prezidentų, kokie ir kiek kuris gero šiai šaliai padarė. Prie keli knygų telpa Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui, gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, psl. 364 \$1.00. Ta pati audinio apdaruose \$1.25.

658. Istorija Chicago Lietuvių. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje; kiek lietuviškų draugijų, su kokiais vardais ir siekliais; chronologiska peržvalga Chicago lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučino su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, psl. 530 \$1.00. Apdaryta \$1.50.

662. Iš Muzikos Srities, arba trumpas aprašymas muzikos tytybių ir lietuviškų senovės muzikalių instrumentų. Parašė Mikas Petruskas. Chicago, Ill. 1909, psl. 24 10c.

678. Lietuvių Pratiėvial Mažoje Azijoje nuo senovės iki jie pateko po valdžia Persų. Parašė Lietuvos Mylėtojas (Dr. J. Šlipas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 didelius nuotraškus, parodančius kius, kur senovėje gyveno lietu

A. OLSZEWSKI BANK
352 S. Halsted St., Chicago.
Prima banko pinigus ir moka 8% Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelas (boxes) po \$3.00 metams. Parduoda sifortas ir siuncia pinigus i visas svieto dalis.
BANKOS VALANDOS: Padedailas, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedelioms, utarninkais ir petnycioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

J. M. TANANEVICZE BANK
3253 S. Morgan St., Chicago.
Prima banko pinigus ir moka 8% Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelas (boxes) po \$3.00 metams. Parduoda sifortas ir siuncia pinigus i visas svieto dalis.
BANKOS VALANDOS: Padedailas, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedelioms, utarninkais ir petnycioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

MIKAS J. TANANEVICZE
670 W. 18th St., Chicago.
Prima banko pinigus ir moka 8% Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelas (boxes) po \$3.00 metams. Parduoda sifortas ir siuncia pinigus i visas svieto dalis.
BANKOS VALANDOS: Padedailas, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedelioms, utarninkais ir petnycioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

JOHN I. BAGDZIUNAS
2334 S. Oakley Ave., Chicago.
Moka \$3.00 nuo simto uz padetus pinigus. Skolina pinigus statymui ir pirkimui namu. Nedelioms, utarninkais ir petnycioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
OFISO VALANDOS: Padedailas, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedelioms, utarninkais ir petnycioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

NEW CITY SAVINGS BANK
460 S. Ashland Ave., Chicago.
Geo. L. Uko pres. St. Marcinieci vice-pres. A. J. Bierzynski izidinkimas.
Prima banko pinigus ir moka 8% Uz sudetus pinigus mity ban-koj duodame cekiu kasytu, is ku-rios parasyti cekiai tinka visu. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelas (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda sifortas ir siuncia pinigus i visas svieto dalis.
BANKOS VALANDOS: Padedailas, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedelioms, utarninkais ir petnycioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK, J. J. Elias, Savininkas.
4600 So. Wood St., Chicago.
Prima banko pinigus ir moka 8% Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelas (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda sifortas ir siuncia pinigus i visas svieto dalis.
BANKOS VALANDOS: Padedailas, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedelioms, utarninkais ir petnycioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

IZIDOR NAUSIEDAS.
917 W. 33rd St., Chicago.
Prima banko pinigus ir moka 8% Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelas (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda sifortas ir siuncia pinigus i visas svieto dalis.
BANKOS VALANDOS: Padedailas, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedelioms, utarninkais ir petnycioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

P. M. KAITIS
1697 N. Ashland Ave., Chicago.
Prima banko pinigus ir moka 8% Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelas (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda sifortas ir siuncia pinigus i visas svieto dalis.
BANKOS VALANDOS: Padedailas, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedelioms, utarninkais ir petnycioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St
Straus Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178
Lietuvu advokatas, baigęs teisiu mokslus Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliskas ir krimi-niskas visose teismuose (audovose).
Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31-os
Telephone Yards 2390.

Telephone Yards 709
Juozapas Leszczynskas
Aptiekorius
Uzlaiko namines ir siurbines gydytojas, ir receptus, isipile-kojus valanda su dideliu saugumu. Reikale musidokliti pas jį, o busite uzgaidinti. Siunčiamas gyduojus i ki-tus miestus.
3315 S. Morgan St. CHICAGO.

Telephone Yards 1522
Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas
3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Prisimimo VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12 po pietu, nuo 6 iki 8 vak.
Nedeli: nuo 9 iki 12 po pietu, nuo 6 iki 8 vak.

D-re Maria Dowiatt-Sass

Motery ir vaikų ligų specialistė

Ofisas Rezidencija
1725 West 18th Street 5208 W. Harrison Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1208
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedelioms
tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą
Tel. Austin 737

Už 10 Milijonu Doliaru

Pradės statyti FABRIKĄ trumpam e laikui, nupirko 370 akry žemės BALDWIN LOCOMOTIVE WORKS, didžiausias inžinierių FABRIKAS perkelė iš PHILADELPHIOS į GARY, INDIANA. Tikėtai kelios mylios nuo BROADWAY gatvės. Tame FABRIKE patalps nuo 8.000 iki 12.000 darbininkų prie darbo. Dabar dirba apie 20.000 darbininkų MIESTE GARY, INDIANA. Trumpu laiku atsidarys NUT & BOLT WORKS ir AMERICAN TIN PLATE CO. Tose dviejose dirbtuvėse patalps apie 6.000 darbininkų prie darbo. MIESTE GARY, INDIANA, yra darbu visokių iki valiai. DABAR yra didelis išpardavimas LOTŲ ne toli tu FABRIKŲ, teipat ir po visas dalis MIESTO, kuriuos dar parduodame vi-sai pigiai ir ant lengvų išmokėčių. Neuzilgo bus dvigubos kainos, kurie dar pasilikę neparduoti. Mes ne spaudžiame su mokesčiu tu, kurie perka iš mūsų LOTUS arba namus. Jei-gu atsitiktų nelaimė su sirtgum, arba nedirbtum, mes laukiame pakol vel pirkėjas galės mokėti. Taigi pasikibinkite, kurie norite padvigubinti savo pinigus, pirkite dabar. Suprantama kiekvienam, kad didžiausią FABRIKAI statoma, ten ir PRAPER-CIŲ kainos kyla greitai brangyn. MIESTAS GARY bus viens ir didžiausių FABRIKŲ MIESTŲ Indiana valstijoje.

Nieko nelaukdamai važiuokite tiesiog prie ŽEMES SAVI-NINKŲ žemiau parodytu adresu. Mes suteiksime pilnas in-formacijas kiekvienam. Turime gerų NAMŲ biizniui ir gi-venimui, parduodame ant lengvų išmokėčių. Tie NAMAI at-neša gerą nuositnij, nuo 10% iki 20%. Arba kurie nori, mes stome naujus NAMUS ant išmokėsio.

LAUKSIMS KIEKVIENO ATSLANKANČIO I MU-SU OFFISĄ BEGANCIAIME LAIKE.

M. ROZENSKI, Vice Prez.
GARY SECURITIES CO.
Capital \$50,000
442 Broadway, GARY, INDIANA.
Chicago Office: New City Savings Bank 46th Street & Ashland Ave.

Dr. J. Kulis

Užsikimšimai

Nedaro skirtingo koks ta-mitos nevelikumas yra, jeigu tamsių kaunka de-ginimai, pliknantis didinimas, pusis neveliku-mas, ezinimai, tankus noras išsiuštinti, mgs Beigdom virši mityus padėjimas be vertėjimo peilio ir be siuntimo ligonbuči.

Sutinimai

Uždegimai, suting ir skausmingi surnariai, kantiybe atimanties užsienigę ligos kurios padeda gyvenimui nelaimingai, išgydomos ANT VI-SADOS DE ŽUDIMO LAIKO.

Guzotos ir Susisukę Gyslos

Šito k to s dsi visu at žemės dailės kuno, bet daugiau-ai kurei pusį, jos padaro žmog labi neramų; yra silpnas volentinis jautimas daugiau nuo-ai; Gyslos yra užduopiamos ir nurodo kaip botagas.

Atsiskauk tuojau jeigu esi klapatė.

Abelinas Nusilpnėjimas

Silpnas, pa-m ir trė-mas, neigalumas prie darbo arba lėkimas nuo gyvenimo, padidimas, vėjimas gėdintis silpnai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVO-JINGI-PASIRODAVIM SU MUMI DABAR.

Odos Neveikimai

Žmogus, rimas, spuogai, lūmai, žaizdos skauduliai, pagelavimas išlykūs oda, pajaudavę pasidūti. Vyras, ja-un nuo to visko valstas, atsiskauktit nes-mas ant gyvyties. GALI UŽMOKETI KA-DA RUSI IŠGYDYTAS.

Inkstų, Puses ir Sebrus Neveikimai

Mai inkstų nevelikumas, jeigu ne-veikimas, pagimtas kėtas ligos ir komplikaci-ai. Ar pavojingi komplikacijos, jeigu ne-veikimas, pagimtas kėtas ligos ir komplikaci-ai. Ar pavojingi komplikacijos, jeigu ne-veikimas, pagimtas kėtas ligos ir komplikaci-ai.

State Medical Dispensary

14 SO. CLARK ST., arti Madison gatvės CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėliadienis ir Sventadienis nuo 10 iki 12 tikrai. Ypatos gydiančios gydytojos turi atsižinti ti asabiskai, nes ligos negali buti gydymos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniu atsiuokius pačiam. Nerasyk bet atsilankyk.

Naujiena Kuri Nudžiugins ir

Pilnkins Daugel Sergancziu,

Silpnu ir Nuolintu Vyrų

Ar šei nustoja veiksmas, nupuoles sveikataje? Ar perzengti tiesas sveikatos arba gamtos? Ar manai apsišvėsti? Ar šei tinkamam padė-jimo užimti uždavio ženybino gyvenimo? Jeigu yra mažiau-ai abejoję, jog randasi uždaviniai, ohrontis ligas, dūgysje tavo klapaty, tai atsiškai ant žemias paduoto adreso, o op-turisi patarimų ir iširinėjimų dykai! Mes iširinėjime tavę visai dykai, ir jeigu išgydymas bus galimas, tai mes išgydy-sime už komeidituli kaly. Ne vėladieti ant savyje jokių pa-reizi atsišaukdamas pas mus. Silpnai vyras, kuris nustojęs viltį paveldimo be-tygydymu kur kitur, atsitik pas mus, mes atkreipsime ant jus mūsų specialijai atydy toip jog u-gausite savo vyriškum ir basio vadovau tarp savo sandrangę.

PATARIMAS IR IŠTIRINĖJIMAS VISAT DYKAI. GYDYTOES DYKAI IKI IŠGYDYTI

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

Nol Dolerio Neralks Moketi Pakol Nebusi Uzgandintas Savo Loconj

Didinty kad Mes Esame Teisingi, Pilnai Atsakanti ir Užsitikinti. Jeigu turi nevelikumą inkstu, pusis ar blipamo ravalų, jeigu jauti nesamumą ir kausmą, jeigu randasi koks padėjimas dėl kurio nesinori kreiptis prie žemyniško gydytoja, kaip tai: silpnumas, ne-veikis negali, silpnas arba sumazinta atmintis, nemogėjimas, gėdijumas, nubėgimai, nuvarėjimai, silpnai apni apni ir išnaudota gyvybė, jeigu turi guzotas ir susisukusias gyslas, jeigu kenti nuo užkrečiamų ligų koks nebut rūšies kurios tamistai dar nesamumą; jeigu turi nors viena iš skaitlingų ligų kuriom vyrų gali buti apimti; jeigu kenti nuo portankių dailidimų; jeigu turi vo-đa, skaudulius, buras ir ant lietuvių; jeigu ant lietuvių; jeigu turi silpną ligą, jeigu kenti nuo užkrečiamų ligų arba nors viena iš ligų kurių auka tampa vyras - TAI MES GALIME TAVE IŠGYDYTI IR TAI PADARYSIME. Atleik pusikabinti su mumi didžiausiam privatiokiam ir kre-ve, o mgs padidins atsilankyti nuo visų kintų kormuplaniams lūkes. Mes turime labai didelį patirimą gydyme tokios rūšies ligų ir užtikriname išgydyt. Mes netikėti palengvina, bet išgy-domos tikrai ir ant viados. Atleik ir pasikabinti ant skaitlingų lietuvių kurios mes išgydome. Mes išgydytume teip tikrai kaip atsiškai pas mus. Silpnai vyras, kuris nustojęs viltį paveldimo be-tygydymu kur kitur, atsitik pas mus, mes atkreipsime ant jus mūsų specialijai atydy toip jog u-gausite savo vyriškum ir basio vadovau tarp savo sandrangę.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti tarp jų valandy, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nedelioms. Atsiuokius asabiskai. Mes kalbame Lietuviškai.